

OKUYALIM
OKUTALIM...

Tüm dünyayı sarsan yeni koronavirüs (Covid-19) pandemisi, taşları yerinden oynatarak; 25 milyondan fazla insanı hasta eder bir milyona yakını öldürürken, dünya ekonomileri alt üst oldu. Borsa dengeleri değişti, devasa şirketler battı ya da batma eşiğine geldi.

Tüm taşlar yerlerinden oynarken, bu süreçten en kötü etkilenen işçi ve emekçiler, yoksul halklar oldu.

Sınıflar arasındaki tüm dengeler değişirken, sol-sosyalist-devrimci yayınların bunda etkilenmemesi düşünülemezdi. Pandemi kaygısı ile insanlar "evde kal"maya çağılırken, işçi ve emekçiler her şeye rağmen çalışıyordu.

Bizlerin de hızla yeni koşullara ayak uydurması kaçınılmazdı. Yaşamın diyalektiği, her şey değişir dönüşür, ayak uyduramayan da çağın gerisinde kalır. Önce gazetemizi 15 günlük periyodla dijital olarak yayınlamaya başladık. Kısa süre sonra da günlük dijital gazetemizle her gün işçilerin emekçilerin sesini evlere, işyerlerine, fabrika, atölyelere taşıdık.

Ve normalleşme süreci... Yaşam normal (ne kadar normal olabilirse) seyrine döndü, biz de basılı gazetemizi yine 15 günlük periyodlarla okurlarımıza ulaştırmaya devam ediyoruz. Elimizden geldiği müddetçe günlük haberlerimizi de size dijital olarak ulaştırmaya devam edeceğiz.

Aynı zamanda, bu süreçte oluşan teorik yayın açlığımızı da giderecek teorik bir yayın hazırlığımız sürüyor.

Yayınlılarımızı okuyup okutalım, tüm işçi ve emekçilere ulaştıralım...

MÜCADELE BİRLİĞİ GAZETESİ

FABRİKALAR TARLALAR SİYASİ İKTİDAR HER ŞEY EMEĞİN OLACAK

1 - 15 Eylül 2020 / S 101 / 2 TL

CHE YÜZYILI

21. yüzyıl adına yarasız bir yüzyıl olarak ayaklanmalarla ve savaşlarla başladı. Bu kahramanlar çağı, bu "Che Yüzyılı" dünyanın dört bir yanında büyüyen isyanlar, ayaklanmalar, toplumsal hareketler, çatışmalar ve savaşlar eşliğinde sürüyor. Gelişmeler çok, ama çok hızlı. Kimse yetişemiyor. Kitlelerin pratik (ve büyük oranda kendiliğinden) kahramanlığı, yüzyılın daha bu ilk çeyreğinde tüm dünyayı altüst etti bile.

Kriz ve savaş sarmalındaki sermaye egemenliği, yaşadığı çöküşe paralel olarak, emekçi yığınların sürekli büyüyen bu hareketine karşı bütün imkanlarını seferber ediyor. Bir yandan baskı ve saldırı, diğer yandan tavizler ve sosyal reformistler eliyle uzlaşma eğilimi bir arada uygulanıyor.

Bu büyük altüst oluş koşullarında harekete geçen milyonlar, kapitalist düzeni iliklerine kadar sarsmakla birlikte, onu tümünden havaya uçuracak ve yerine emeğin iktidarını kuracak adımı atamıyorlar bir türlü. Kurulu kapitalist düzenler çoğu yerde sarsılıyor, eski biçimleri yıkılıyor.

Tüm Arap Devrimlerinde buna tanık olduk. Hepsinden çok daha ileri giden Sudan Devrimi'nde gördük. Belirli bir aşamaya ula-

şan devrimler, o son sıçrayışı yapamıyor. Bunda en temel sebeplerden biri, hiç kuşkusuz, proletaryanın siyasal öncüsü olarak devrimci sınıf partilerinin yokluğu ya da güçsüzlüğüdür. Bu aynı konuyla ilişkili bir şekilde proletaryanın kendi iç örgütlülük, hazırlık ve bilinç durumunun yetersizliği bir diğer etkidir.

Tarihin hiçbir döneminde emekçi yığınlar, tüm dünyada yüz milyonlar, böylesine etkin, böylesine eş zamanlı bir kalkışma içinde olmadı. Tarihin hiçbir döneminde yığınların kendiliğinden hareketi bu denli güçlü olmadı. Bu, toplumsal dönüşüm için, insanlığın ileri sıçraması için muazzam bir olanak. Günümüz koşullarında ne "zamansız bir devrim" söz konusu, ne de "zamansız bir çıkış". Koşullar ve insanlık, büyük devrimci hedefler uğruna cüretkar atılımlara hiç olmadığı kadar açık.

Tek tek olaylardan bahsetmiyoruz. Hepsinin ortak sonucu olan bir durumdan bahsediyoruz. Tüm mücadelelerin, bütün isyan ve kalkışmaların ortak eksikliğinden, tümünün karşımıza çıkardığı temel görevden söz ediyoruz.

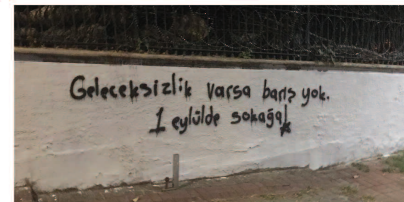
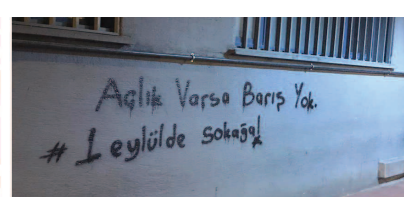
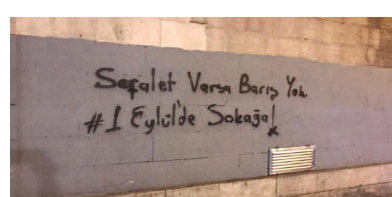
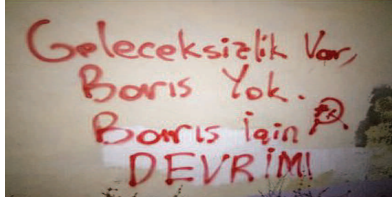
Açlık Varsa Barış Yok

Devrimci gençlik örgütleri, 1 Eylül yaklaşırken İstanbul'da taleplerini içeren yazılımlar yaptılar.

"Gençlik açlıkla, geleceksizlikle, işsizlikle cebelleşirken barıştan söz edemiyoruz! Bizler barışın ancak devrim ile geleceğini haykırıyoruz!" diyen DÖB, HDP GM, Dev-

Güç ve YDG, 27 Ağustos'ta #BarışÇinDevrim şiarıyla Başakşehir ve Şişli'de yazılımlar yaptılar.

30-31 Ağustos günleri gençler, İstanbul'un çeşitli semtlerine de aynı şiarla pankartlar ve ozalitler astılar.

>>Editör...

GERÇEKLİĞİN ALGILANMA VAKTİ

Tüm dünya ayakta. Her yerden "nefes alamıyoruz" çığlığı yükseliyor. Ayağa kalkan emekçiler, nefes almalarını engelleyen boyunduruğu, kölelik düzenini parçalamaya çalışıyor. Kapitalizm çöküyor.

Yaşanan, kapitalizmin tarihsel iflasının, kitleler tarafından algılanan bir gerçeklik haline gelmesidir. Kapitalizmin kitleler nezdindeki iflasıdır. Kitleler nezdinde iflas eden kapitalizmin, kitlelerin pratik siyasal mücadelesinin konusu haline gelmesidir. Kapitalizmin sıçramalı çöküş yaşıyor olmasıdır.

Kitlelerin Büyük Devrimci Gücü
Devrimde Açığa Çıkar

C.Dağlı

2

Kılıç Şakırtısında
Bir Hegemonya Rüyası

Umut Çakır

4

Krizin Yıkıcı Dalgalarını Aşmak

İ.Cevat Çetiner

6

Unutmak

Kenan Kızıl

7

KİTLELERİN BÜYÜK DEVRİMCİ GÜCÜ DEVRİMDE AÇIĞA ÇIKAR

C.DAĞLI

BAŞYAZI

Devrimden başka mücadeleden hiçbir biçimi emekçi halk kitlelerinin büyük devrimci gücünü açığa çıkaramaz, eyleme geçiremez. Devrim dışında hiçbir yol ve yöntem kitlelerin yaratıcı gücünü en etkin biçimde harekete geçiremez. Devrim yalnızca emekçilerin birikmiş gücünü harekete geçirmekle kalmaz bu büyük gücü, devrimci hareketi hedefe yöneltir. Yalnızca devrim devrimci hedefe ulaşma gücüne sahiptir.

Devrimden söz ederken sadece deneyimleri göz önüne getirmiyoruz, aynı zamanda güncel canlı mücadeleden de söz ediyoruz. ABD'den patlak veren, dünyayı sarsan küresel ayaklanma devrimin güncel oluşunun yeni ve ikna edici bir kanıtıdır. Devrimin sınıflar savaşındaki rolünü anlatırken tarihteki yerini belirtmekle kalmıyor güncel sınıf savaşımın aldığı devrimci biçimi de anlatmış oluyoruz.

Devrimin küresel canlı gelişmesine rağmen, uzlaşmacı hareketler yüksek ücret militanlığı, kerte kerte yol almıcılığı, iyileştirmeciliği, ödün koparmacılığı ve sosyal devrimciliği aşmış değil. Böylece devrimci sınıf mücadelesi ve devrim reformlar uğruna mücadelenin arkasına itiliyor. ABD'deki ayaklanma milyonları kendine çekti ve haftalardır sürüyor. Bütün büyük devrimci hareketler, isyan eden, ayaklanan kitlelerin yaratıcı ve dönüştürücü gücüne büyük bir önem verdiler. Devrimci mücadele veren kitlelere devrimci hareketi bir bütün olarak ileriye taşıyor.

Devrim'in nesnel ve özel koşulunun bir araya gelmesi devrimin başarıya ulaşmasının güvencesidir. O devrim ki, her yerde önlenemez bir güçle ilerliyor. Devrimi bir anlık olay olarak görenlere göre göre bugün bir devrimci gelişmeden söz edilemez. Devrimin somut olarak nasıl gerçekleştiğini anlamak isteyen biri bugünkü gerçek tarihsel sürece bakmalıdır. Her gün gözlerimizin önünde sayısız kitle eylemleri isyan ve ayaklanmaları gerçekleştiriyor. Eğer bütün bu olgulara devrimci bakış açısıyla bakıyorsa devrimin bu eylemlerde, ayaklanmalarda geliştiğini görürsün. Eylemlerin ardından koşanlara bakın onların ayaklandıkları her yerde devrimci bir ortam hakimdir. Devrimci şarkılar söyleniyor, devrimci sloganlar atılıyor, devrimci pankartlar taşınıyor. Her yerde devrim ateşi yanıyor.

Devrimci toplumsal ayaklanma güçleri devrimci mücadele deneyiminin bilgisi ve teorisi ile silahlanarak hareket ediyorlar. Deneyim çok zengin olduğu için birçok yönü üzerinde duru-

labilir. Şu gerçekten ders çıkarmalıyız: Bugüne kadar kapitalist ülkelerde emekçilerin on yıllarca süren devrim mücadelesi sonucu, birçok sınıf ve politik mevzi ele geçirildi. Bunların bazıları son 30 yıl içinde burjuvazinin dünya çapında yürüttüğü topyekün saldırı sırasında yıkıldı, diğer bazıları da devrim için mücadele etmedikleri için yozlaşmalar ve etkisizleştiler. Ders çok nettir, devrimcidir: Devrim uğruna, komünist toplum uğruna mücadele etmeyen emekçilerin sınıf hareketi ve politik hareketi, devrimci sınıf yapısını ve karakterini yitirir. Devrimci politik bilinçle davranan ABD ve diğer ülkelerdeki başkaldıran kitleler, eylemlerini haftalardır sürdürüyorlar.

Dünyanın başka köşesinde emekçiler, ABD veya başka zaman başka bir ülkedeki sosyal çatışmaları çok yakından ve dolaysız olarak izliyor, dayanışma gösteriyor ve eylemsel destekte bulunuyorlar. Çünkü bu çatışmalar, emekçilerin güncel yaşamını ve geleceğini çok yakından ilgilendiriyor. Bu nedenle, dünyadaki kitlelerin herhangi bir yerde gelişen olaylar karşısında kayıtsız kalmaları düşünülemez.

Uzlaşmacı küçük burjuva hareketler de, dünyadaki sosyal ve politik olaylara ilişkin haberler, bilgiler ve yorumlar aktırıyor ve böylece yakın bir ilgi duyduklarını kanıtlamak istiyorlar. Fakat olaylar arasında nesnel bir bağ kuramıyorlar. Onların bakışı altında olaylar birbirinden kopuktur. Dolayısıyla söyledikleri eklettik, diyalektik değil. Gelişmeler hakkında bir mantık yürütmeye çalışıyor, fakat Marx'ın sözleriyle söylersek, "Bu mantıkta, mantık yok" ya da görüşlerinin bir mantığı yok. Biz bu olayları, tek tek ülkelerdeki devrimlerin gelişmesiyle ve dünya devrimiyle ilişkisi içinde ele alıyoruz.

Toplumsal devrimin zaferi ve emeğin evrensel kurtuluşu bakış açısından George Floyd ayaklanması, dünya tarihi için düşünüldenden daha büyük bir öneme sahiptir. Böylesine büyük devrimci küresel bir olay, yalnızca ilk eldeki sonuçlarla değerlendirilemez. Bu büyük olay, tüm gerçekliği içinde ele alınmalı. Tarihe yeni ve devrimci bir itiş vermesi yönüyle, hareketi ileri aşamalara taşımasıyla, dünyanın her yerindeki halk kitleleri üzerine devrimci bir etki yaratmasıyla değerlendirilmeli. Ayaklanma devrimin zaferiyle sonuçlanmasa da,

Toplumsal devrimin zaferi ve emeğin evrensel kurtuluşu bakış açısından George Floyd ayaklanması, dünya tarihi için düşünüldenden daha büyük bir öneme sahiptir. Böylesine büyük devrimci küresel bir olay, yalnızca ilk eldeki sonuçlarla değerlendirilemez. Bu büyük olay, tüm gerçekliği içinde ele alınmalı.

devrim için, devrimci bir iktidar için iyi bir hazırlık okulu görevi görüyor. Kitleleri iktidara hazırlanmanın etkin, eğitici ve pratik yolu.

ABD ve Avrupa sermayesine karşı haftalardır ayaklanmayı sürdürmek, bu ne cesurca bir girişim. Bu ne devrimci kararlılık ve sınırsız özveri. Burada kitle kahramanlığının iyi ve yeni bir örneğini görüyoruz. Ve bu sırada ortaya konan o ne büyük bir enerjidir.

Olaylar, ayaklanma ve devrimlerin etkisiyle, dünyanın politik güncelinde, konjoktürde hızlı değişimler meydana gelir. Yeni bir devrim çağı dünyanın görünümünü değiştirdi. Her şey hızlı, yoğun, patlama biçiminde yaşanıyor. Bütün bu alt üst edici gelişmelere rağmen, sosyal reformistler yaşamın gerisinde kalmaya devam ediyorlar. Onlar, sınıflar arasında kopan tüm gümbürtünün orta yerinde rutini bozmuyorlar. Rutini sürdürmek sınıf savaşımın devrimci gelişimine ayak uyduramamaktır. Rutin anlayış ve çalışma kesinlikle teşhir edilmelidir. Böyle kimseler, düzene ve eve öyle bir yerleşmiştir ki, kendi düzenlerini, rutinlerini bozan her olayı, her devrimci eylemi aşırı diyerek şiddetle mahkum ediyorlar. Bugüne kadar devrime önderlik etmiş bütün devrimci militanlar, yaşamlarını, güç ve enerjilerini teorik ve pratik yeteneklerini zamanlarını devrimin hizmetine vererlerdir.

Uzlaşmacı siyasetler, eylemlerden eyleme koşmadılar. Kendi görüşlerinin peşinde koşular. Her yerde eylem varken, en alt düzeyde pratik yetinerek teoriyle uğraşmaya kalkınlar oldu. Fakat, eylemlerden kopuk bir teorisyenlik gerçek anlamda teorisyenlik değildir. Teori yerine kafalarını bir yığın lafla doldurdular. Onların gerçek anlamda, başkalarının alıp geliştireceği görüşleri yoktur. Onların görüş diye ortaya koydukları, burjuvaziyi fazlaca rahatsız etmeyen, son derece "makul" görüşlerdir. Bu "makul" hareketler, emekçi kitlelere kendi "makul" görüşlerini taşıyorlar. Emekçi sınıfa, eylem ve düşüncede devrimci olarak hareket ederek, tarihsel görevini yerine getirebilir. Makul olmak orta sınıf tarzıdır. Kitlelerin dünyayı birbirine katan başkaldırılarına bakın, kitleler ne makuldür, ne rutini sürdürüyor, ne ilimlidir. Onlar yürekli devrimcilerdir, eylemleri en üst noktaya çıkarıyorlar.

Proletarya ve halk kitleleri her

yerde, sermaye ve hükümet, devlet güçleriyle çatışma halindeyken, uzlaşmacılar, çatışmanın içinde yer almak için hiç istek ve çaba göstermezken, diğer uzlaşmacılara durmadan "birlik" çağrılarını yapıyorlar. Mücadele içindeki kitleler için bir gereksinme olan gerçek devrimci birliktir; o da eylem içinde sağlanıyor. Kitleler eylemde, sokakta birleşiyor. Ancak böylesi eylemci ve militan birlik, devrimde, iktidar kavgasında bir silah, bir araç rolünü oynar. Sosyal reformist ve oportünistlerin oluşturacağı birlik bir "makuller birliği" olur. Yani burjuvaziye dokunmadan halk yararına bir şeyler yapılabileceğini umanların birliği. Bu yüzden, bu yöndeki çağrılar kitlelerde bir heyecan, coşku, umut ve ateşlilik yaratmıyor. Emekçi halk kitleleri, kendi mücadelelerine hiçbir olumlu etkisi olmayan, bu çağrılara kulak asmadan, eylem hattında ilerlemelerini sürdürüyorlar. Hareket bugünkü sonuç alıcı ileri noktaya varmışken etkisiz, devrimci içeriği olmayan çağrılarla oyalanmak istemiyorlar. Birçok kentte "demokrasi güçlerin birliği platformu" var. fakat "rutini" aşmıyor. Burjuvazi bu tür birlik platformlarının kendi egemenliği için hiçbir tehlike taşımadığından emin. Çünkü amaçlanan kapitalist düzende kalarak bir takım iyileştirmeler yapmaktır. Dünyanın birçok yerinde, isyan eden, ayaklanan kitlelerle aşırı devrimci bir konumda kapitalistlerin egemenliğini yıkmaya hedefiyle hareket ediyor.

Ayaklanma devrimci kitlelerin burjuva uzlaşmacı hareketlerden ayrı davrandığını, onları aşarak hedefine doğru ilerlediğinin somut bir göstergesidir. Bu emekçilerin kurtuluş yolunda önemli bir gelişmedir. Çünkü, kitlelerin, kapitalist sistem içinde oyalanmak istemediğini ve eski toplumdaki köklü, devrimci bir kopuş eğilim ve yönelimi içinde olduklarını ortaya koymuş oluyorlar.

Çağ ve bir dizi tarihsel gelişme özgürlüğün maddi koşullarını oluşturdu. Özgürlüğün temelindeki zorunluluk, kapitalizmde olabileceği kadar gelişme gösterdi. Bu şartlarda özgürlük, devrimin başarıya ulaşmasına bağlı. Burjuva egemenliğin devrimci tarzda yıkılması, toplumun kökten devrimci biçimde yeniden örgütlenmesi özgür bireyselliğin serpilip gelişeceği temeli yaratır. Bu tarihsel hareket içinde bulunan insanlar da, aynı süreçte kendilerini değiştirirler. Toplumsal

koşullarda ve insanlarda pratik sırasında, devrimde aynı anda değişim olur. Bu değişim, haftalardır ayaklanan, devrimci pratik içinde olan insanların durumunda gözlemlenebilir. Sosyalist eğitimsel çalışmalarla yıllarca sağlanacak insanların değişmesi, devrimci eylem sürecinde günler içinde gerçekleşir. Devrimci pratiğin dönüştürücü gücünü görmek gerekir. Ayaklanma, devrimci pratik, halk kitleleri için devrimci eğitimidir, gelecek sınıf savaşımına hazırlıktır. İnsanların komünist toplumu kurmak için kendilerini yeniden ve yeniden eğitmeleri gerekir.

Emekçiler, kendi toplumsal durumlarının, toplumsal doğaları gereği yerine getirmeleri gereken tarihsel görevlerinin ve bunun getirdiği mücadele ve örgütlenme görevlerinin farkındalar. Üstlendikleri görevleri hangi somut şartlarda hayata geçireceklerini de biliyorlar. İnsanlar kendi çağının sunduğu olanaklarla, bir önceki kuşakın ürettikleri ne varsa onunla işe başlayacak. Bunun üstünden atlayamazlar. Fakat iyi bir örgütlenmeyle, eski toplumun engellerinden hızla kurtulabilir, amaca çabuk ulaşabilirler. Proleter sınıfın farkındalık içinde olması, devrimci sınıf örgütlenmesi ve mücadelesi sürece yeni bir itiş veriyor.

Maddi bir güç, yine maddi bir güç tarafından yenilgiye uğratılabilir. Burjuvazinin örgütlü gücü, proleter sınıfın örgütlü gücü tarafından alaşağı edilir, yıkılır. Burada teorinin rolünü de görmek gerekir. Devrimci teori kitlelerce kavrandığında maddi bir güçtür. Maddi bir güç olarak, toplumu değiştirme gücüdür. Teori gerçekliğin içinden doğar, şeylerin genel anlamını ifade eder. Böylece teori kitleleri ele geçirerek, pratiğe maddi güç olarak döner. Teori somuttan soyuta ve oradan tekrar somuta. Böylelikle diyalektik bir yol izler. Soyut olan kendini somutlamak ister. Bu teorinin pratiğe, somut koşullara, gerçekliğe uygulanmasıdır. Ayaklanmalar haftalardır yeryüzünü birbirine katarırken ellerinde devrimci teori silahı var.

Burjuvazi, kendi toplumsal sistemini savunamıyor, onu toplamaya çalışıyor. Fakat ömrünü tamamlamış bir toplum ne kadar korunabilir ki. Sistemin çöküşü dinamikleri işliyor. Sistem çökerken, kendi iç çelişkilerinin gelişmesi ve keskinleşmesi kendi çözümünü her yerde dayatıyor. Toplumsal devrim çelişkilerin çözümüdür. Başlamış olan yeni bir toplumsal devrimler çağı gerçekliğini ve zorunluluğunu herkese kabul ettirecektir.

İŞÇİ KADININ YÜKÜ

"Evde kal Türkiye" veya "hayat eve sığar" çığırkanlığını hatırlıyorsunuz. Bu "evde kal"manın özel olarak kadın işçilere, genel olarak işçilere yansımaları nasıl olmuş dersiniz?

Araştırma sonuçları kadınların ev işi yani ücretsiz çalışma yükünün erkeklerle oranla dört kat arttığını ortaya koyarken erkeklerin de karantina döneminde ev işleri yükünün öncesine kıyasla 5'e katlandığını gösterdi. (Erkekler sürekli evde kalınca, "mecburen" eskisine oranla daha fazla ev işi yapmak zorunda kalmışlar!)

Ev içi üretim ve bakım emeği, bu toplumda neredeyse tamamen kadınların üstüne yıkılan bu emeğe dönük talep, salgın kısıtlamalarında doğal olarak muazzam bir artış gösterdi. Kadınlar hem ev içi ücretsiz alanda hem de ücretli çalışma alanında çalışma saatlerini artırarak bu talep artışına cevap verdiler.

Pek çok işçi işini kaybetti. Ama kadın işçilerin iş ve gelir

kayıbı daha yüksek oldu. Neredeyse her iki kadın işçiden biri işten ayrılmaz zorunda kaldı. %26'sı işten çıkarıldı, %25'i ücretsiz zine ayrıldı. Erkekler için buna karşılık gelen oran ise, %42 oldu. Ücretli izne ayrılan kadınlarda %5 iken erkeklerde %9 ile daha yaygın görüldü.

Bu dönemde gerek erkek, gerek kadın işçilerin ücretsiz iş yükü arttı. Ancak kadın işçilerin yükündeki artış, erkek işçilerin neredeyse 4 katı oldu. Erkeklerin ücretsiz iş yükü 0.3 saatten 1.1 saate çıkarken, kadınlarınki 2.9

saatten 4.5 saate çıktı. Kadınların toplam çalışma süreleri dramatik bir artışla 10 saatin üzerine çıktı.

Özellikle beyaz yakalı işçilerin "evden çalışma" deneyimleri, bu araştırmadaki genel ortalamayı tümünden yukarı çekecek düzeyde olduğunu da not düşmüş olalım.

Kapitalizm, insanlık için en felaket dolu günlerde bile emek sömürüsünü artırmanın, bunun için her şeyi fırsata çevirmenin yolunu bulur. Salgın, sermayenin bu korkunç yüzünü görmenin bir başka vesilesi oldu.

Yeni Eğitim Dönemi Tedbirsizliklerle Başladı

Salgın döneminin en çok tartışılan konularından biriydi eğitim. Hala da tartışılmaya devam ediliyor.

Yaz boyunca turizmin etkilenmemesi için yani yine kar uğruna bulaş sayılarını düşük gösterdiler. Yaz sonu da herkesin merak ettiği "okullar açılacak mı?" meselesinde özel okulların kayıt ücretlerini alabilmesi için sessizliklerini korudular.

Tarih yaklaşınca da malum açıklamayla eğitimin 21 Eylül'e kadar "online" yapılacağını ve 21 Eylül'de de salgının durumuna göre karar vereceklerini söylediler. Tüm itirazlara rağmen seminer çalışmalarını kapsamında ise tüm öğretmenlerin okula gelecekleri açıklandı. Eğitim-öğretim yılı içerisindeki "online" yapılabilecek en kolay iş seminer çalışmalarıdır. Öğretmenlerin neden okula zorla getirildiği hakkında mantıklı bir açıklama yoktur çünkü bunun mantıklı, elle tutulur bir izahı yok.

Eğitim-Sen'in açıkladığı verilere göre seminer çalışmalarından dolayı vaka görülen okul sayısı her gün artmaktadır. Bugün itibarıyla seminer çalışmalarından dolayı okulda bulunan öğretmenlerin hastalığa yakalandığı okul sayısı 80'i buldu.

Avrupa'da ve ABD'de okulların açılacağı, sınıf sayılarının azaltılıp mesafeli bir şekilde yüz yüze eğitim yapılacağı duyurulmuştu. Ancak tedbirlerin yetersizliği ve kapitalizmin insana verdiği "değer" düşünülürken, salgın bu boyuttayken okulların yüz yüze eğitim yapması hem doğru değil, hem de müm-

kün değil. Nitekim bu minvalde haberler de gelmeye başladı. Almanya'da açılan iki okul korona yüzünden tekrar kapandı.

Eğitim alanındaki bu tedbirsizlik, plansızlık ve öngörüsüzlükle alınan her karar başta eğitim emekçileri ve öğrenciler olmak üzere tüm toplumun sağlığına mal olmaktadır. Bu süreçte sendikaların ve meslek odalarının daha aktif ve görünür bir mücadele gerçekleştirmesi gerekmektedir. Biz devrimci emekçiler ise hız kesmeden çalışmalarımıza devam etmeli ve komitelerimizi emekçilerin umudu olacak odaklar haline getirmeye çalışmalıyız.

İstanbul'dan DEK'li Bir Öğretmen

Editör

GERÇEKLIĞİN ALGILANMA VAKTI

Baş tarafı 1. sayfada

Kapitalizmin iflasının kitleler tarafından algılanır hale geldiğinin açıkça ortaya çıkmasıyla birlikte, küçük burjuva sosyalist hareket, kapitalizmin tarihsel iflasına daha fazla gönderme yapar hale geldi. Dünyada yaşanan süreci, kapitalizmin varlığına değil de tarihsel iflasına bağlayarak, somut duruma dair bir belirlemede bulunduğunu göstermeye çalışıyor. Hareket halindeki kitleler tarafından dinlenir olmayı isteyen herkes gibi, ortalama sol da, kapitalizmin somut durumunu anlatırken, buna uygun bir dil kullanma zorunluluğu hissediyor. Ve uyanık tüccar misali, "iflas" kavramının yarattığı çağrışımından, alıdan faydalanma çabasına giriyor. Ortalama sol, "kapitalizmin tarihsel iflası" belirlemesine sadece bu amaçla da başvurmuyor. Her zaman yaptığını yine tekrarlayarak, yaşanan sürecin esas noktasını karartmak istiyor. Bunun için, "kapitalizmin tarihsel iflası"na dair tespiti kullanarak sorunları birbirine karıştırıyor.

Açıkça cevaplanmak şartıyla sormak gerekiyor, ele alınan sorun nedir? Dünyadaki büyük kitle hareketleri ve ayaklanmalar ele alınıp ortaya çıkan şarlara ve taleplere bakıldığında ve tüm bunlar bir dizi başka siyasal-toplumsal gelişmeyle ilişkilendirildiğine göre (pratik siyasal bir süreç değerlendirildiğine göre), üzerinde durulan sorun, kapitalizmin kitleler nezdindeki durumu değil midir? Kitlelerin bu duruma gelmesine neden olan maddi koşullardaki gelişmeler değil midir?

Öyleyse, mevcut ekonomik-politik düzene karşı gerçekleşen ve anti-kapitalist içeriğini her seferinde bir şekilde gösteren toplumsal hareketleri ve ayaklanmaları, 200 yıllık bir tarihsel geçmiş ve komünizmin nihai zaferine kadar geçecek yılları kapsayan tarihsel bir dönemi ifade eden (yani kapitalizmin insanlık tarihindeki geçiciliğini ifade eden) kapitalizmin tarihsel iflası ile açıklamaya çalışmak ne alaka? Bu, anlamaya ve anlatılmaya çalışılan bir sorunu başka bir sorunla karıştırarak, meselenin esas noktasını gizlemeye çalışmak değilse nedir? Bilinir ki, sorunları birbirine karıştırmak, oportünizmin karakter özelliğidir.

Bir olgunun tarihsel olarak, dünya tarihi yönünden varlığının ortaya konması ile, bizzat tarihin, o olguyu mücadele eden güçlerin önüne somut olarak getirmesi, büyük kitlelerin nezdinde bir gerçekliğe dönüştürerek siyasal mücadelenin bir konusu yapması arasındaki farkı ortalama sol bilmiyor olamaz. Kapitalizmin tarihsel açıdan durumunu anlamaya ve anlatmaya çalışmayla, kapitalizmin, kitlelerin pratik siyasal mücadelesinin konusu olmasını anlamaya ve anlatmaya çalışmanın iki farklı sorun olduğunu anlamıyor olamaz.

Bunun içindir ki, ortalama solun bunu bilerek yaptığını rahatlıkla söyleyebiliriz. Hem de bunu öyle bir fütursuzlukla yapıyor ki, "kapitalizmin tarihsel iflası" yerine, aynı anlamda kullanarak, "kapitalizmin iflası" demekten bile geri durmuyor. Böylece, hem sorunları birbirine karıştırarak odaklanılması

gerekten noktayı karanlıkta bırakıyor, hem de kapitalizmin algılanır hale gelen gerçekliğinin (somut durumunun) ifadesi olarak kitlelerden yükselen ve Leninistlerin bilimsel bir anlatımla güçlendirdiği "kapitalizmin iflası, çökmesi" tespitinin içeriğini boşaltmaya, devrimci kitlelerin bilincine yerleşmesine engel olmaya çalışıyor.

Ortalama solun, meselenin asıl noktasını karartmada gösterdiği tüm bu gayretkeşliğin altında yatan neden ise, bu iki sorunun (kapitalizmin tarihsel iflası ile güncel olarak iflası-çöküşünün), siyasal öncüye yüklediği görevler arasındaki devasal farktır. Tüm yaşananları, kapitalizmin tarihsel iflasına bağlamak ortalama solun kendini programatik-stratejik açıdan sorgulamaktan kurtardığı gibi, taktik politikasını sorgulamaktan da kurtarıyor. İlan edilmiş dogmalarının sağladığı konforlu alanda kendilerini korumaya alıyorlar. Aldıklarını sanıyorlar.

Israrla inkar ettikleri devrimin anti-kapitalist niteliği ile programatik düzeyde yüzleşmekten kaçmış oluyorlar böylece. Sokaklardan yükselen anti-kapitalist mücadeleden kaçmanın ise mümkün olmadığı açık. Ve sokaklara rağmen mücadelenin anti-kapitalist yönünü yok saymak, kitleler ve tarih önünde siyasal açıdan geri konuma düşmeye neden olur. Ortalama sol, sınıf mücadelesinin geldiği noktanın kendi biçimleri elbiseye uymadığını görüyor ama bundan canlı tarihin hazır biçilmiş hiçbir elbiseye uymayacağı sonucuna varamıyor. Bunun yerine, canlı tarihi reddetme, görmezden gelme,

çarpıtma yollarına baş vurmayı tercih ediyor. Ama unuttukları tarihsel gelişmenin ve sınıf mücadelesinin ulaştığı düzeyin gerisinde kalmanın her zaman çürütücü olduğudur.

Mesele sadece bu da değil. Kapitalizmin kitleler nezdinde iflasının gerçekleştiğinin kabul edilmesi, sınıf mücadelesinin yükselişinin süreceğinin, sertleşeceğinin de kabul edilmesi anlamına gelir aynı zamanda. Yaşanan toplumsal hareketlerde ve ayaklanmalarda köklü taleplerin dillendirilmesi yani temel çelişkiyi çözmeye dönük mücadelenin giderek güçlenen bir eğilim halini alması, hiç tanık olunmadığı kadar güçlü bir devrim fırtınası içinde olduğumuz anlamına gelir. Bu ise, siyasal stratejiyi gerçekleştirmek üzere, saldırı taktiğinin benimsenmesini gerekli kılar. Devrimin kabardığı, hareketin yükseldiği tarihsel dönemlerde, devrimci bir partinin saldırı taktiğini benimsemesi bir tercih değil, zorunluktur çünkü. İşte ortalama sol, iki ayrı sorunu, kapitalizmin tarihsel durumu ile somut durumunu birbirine karıştırarak, devrimci yükselişin yaşandığı bir dönemde savunmayı temel alarak belirlediği mücadele yollarını, araçlarını, biçimlerini, yöntemlerini sorgulamak ve değiştirmekten de kendini uzak tutmuş, uzak tutmasını teorileştirmiş oluyor.

Yaşadığımız yani yapıcısı olduğumuz tarihsel dönem anlaşılmadan, kavranmadan ve bu dönemin gerektirdiği politik ve pratik cüret ortaya konmadan tarihin devrimci yapıcısı, öncüsü olunamaz.

CHE YÜZYILI

Baş tarafı 1. sayfada

Bu koşullarda devrimci partiler, bu krizden, devrimin zaferi için yararlanacak hedef açıklığına, önderlik yeteneğine, iktidarı ele geçirecek, burjuva egemenliği yıkacak kararlılığa hazır olmalılar.

Bugün, bu altüst oluş şartlarında proletaryanın devrimci sınıf partisi adını hak edenler, koşullardan bir devrim için yararlanmayı bilenlerdir. Politik iktidarı sorunu her şeyin başına koyan, ve pratikte tüm enerjisini bu ereğe ulaşmak için harcayanlardır. "Ama"larla, "fakat"larla oyalanmayan, mevcut pratiğiyle bu doğrultuda yürüyenlerdir. Sadece söz değil, eylem ile bu doğrultuda mücadeleyi sürdürenlerdir.

Devrimci dönemler, net, ikirciksiz, açık konuşmayı şart kılar. Bilinç berraklığı ve hedef açıklığı gerekir. Geniş yığınların önüne bu netlikte, bu açıklıkta çıkmak gerekir. Karnından konuşmayan, ama aynı

zamanda söylediğini yapan bir öncülük zaferi getirebilir.

Kapitalist sistem ömrünü tüketti. Artık gideceği yol yok. "Kapitalizmin kriz aşma başarısı" üzerine lafı eveliyip geveleyenlerle işimiz yok. Büyük bir kararlılıkla ve ısrarla yineliyoruz. Emperyalist-kapitalist sistem çöküyor. Hiçbir baskı ve zor, hiçbir sosyal reformist destek, onu ayakta tutmayı başaramaz. Sorun, bu çökmekte olan çürümüş sistemin, devrimci zor ile kaldırılıp atılmasıdır. Aksi halde o, toplumun üzerine çökecek. Bütün bir toplumu, insanlığı ve doğayı yok edecek.

Nesnellik budur. Politik iktidarın fetihini en başa koyan devrimci etkinlik, devrimci eylem, günün en yakıcı görevidir. Bu nesnellığe uygun olan etkinlik, öznel eylem, ancak devrimci bir tarzda ortaya konabilir.

ZAFERE DOĞRU!

TKEP/Leninist Merkez Komitesi bir açıklama yaparak 30 mücadele dolu yılı ardında bıraktığını söyledi.

"Yerküre halkların, emekçi sınıfların eylem adımlarıyla ve ayaklanmalarıyla sarsılıyor. Dünya ayakta! Bir çağ dönümündeyiz. Bir yerde başlayan hareket hızla başka yerlere sıçrıyor. Kısa bir durgunluktan sonra yeni hareketlere yol açıyor. Ayaklanmalara büyüyor, gelişiyor. Ve her defasında bir üst seviyeye ulaşıyor yığınlar. Son çeyrek yüzyıldır kesintisiz sürüyor bu sıçrama çağı" denilen açıklamada her kıtanın, belli başlı tüm kapitalist ülkelerin emekçilerin büyüyen isyan ve ayaklanmasından payını aldığı; kimi yerlerde kurulu düzenleri alaşağı ettiği; "Bir dizi devrim" ile türlü kapitalist diktatörlüklerde köklü demokratik dönüşümler gerçekleştiği hatırlatıldı.

"Bu toplumsal sıçrama çağında insanlık en çok, dönüşümün güçlü kaldıracı olan Leninist Partilerin yokluğu veya güçsüzlüğünden çekti. Zaferin eşliğine kadar ilerleyen nice hareket, çoğu zaman 'kemik kıran parti'nin güçsüzlüğünden, o son büyük sıçramayı yapamadı. Sermaye sınıfı üzerinde kesin zaferi kazanamadı..."

Covid-19 salgını, kapitalist sistemin umarsız bunalımının etkisini güçlendirdi; tüm kriz bahanelerini kendi şemsiyesi altında topladı ve sistemin cenaze törenini hazırladı. Sistem tel tel dökülüyor. İnsanlık ölüm kalım sorunu kavşığında bu zengin kapitalist uygarlıkların nasıl çözümsüz, nasıl insanlık ve doğaya düşman olduğunu apaçık gördü. Sosyalist ülkelerin moral ve pratik üstünlüklerini de.

Bu tarihsel kavşakta Türkiye ve Kürdistan'da ekonomik ve politik kriz derinleşiyor. Bir toplumsal devrimin koşulları bütün yönleriyle olgunlaşıyor. Türkiye tekelci sermaye sınıfı, bir halk ayaklanmasına karşı zor ve baskı araçlarını güçlendirerek, yeni yeni silahlı birimler oluşturarak hazırlanıyor.

Dinci faşist iktidar, saldırganlığını içerde işçi sınıfına, emekçi-

lere, Kürt halkına, devrimci demokrat güçlere yöneltirken dışarda da dört bir tarafta savaş çığırkanlığı yapıyor.

Bir dış savaş, tarihte hiç olmadığı kadar yakın" denildi.

Açıklamada, nesnel devrimin küresel olarak güçlendiği bu dönemde, bu güncel tarihi şartlarda, artık pek çok şey komünistlerin iradi atılımlarına, proletaryanın devrimci sınıf partisinin gözüpük kararlarına bağlı olduğu da

hatırlatılıyor, "devrimler yoksul halkların, emekçilerin bayramıdır. Bunu gerçekleştirmek, her devrimci komünist partinin varlık nedenidir. Büyük cesaret, fedakarlık, kararlılıkla, büyük bedeller ödenerek verilen mücadele işte bu günler içindir" deniliyor.

Açıklamanın devamında "30 mücadele dolu yılı ardında bırakan proletaryanın devrimci sınıf partisi TKEP/Leninist, yeni mücadele yıluna bu bilinç ve yönelim ile giriyor. Bu devrimci ve tarihi koşullar, proletaryanın devrimci sınıf partisinin kadrolarına, üyelerine, sempatizan ve taraftarlarına aynı ağırlıkta görev ve sorumluluklar yüklüyor.

Her bakımdan olgunlaşan devrim, bizden sınırsız bir fedakarlık, enerji, kendini adanışlıkla mücadele istiyor. Sadece söylediğini yapan, bütün gövdesiyle tarihsel sorumluluğunu omuzlayan kadrolar sayesinde ileri sıçrayabiliriz. Hiç olmadığı kadar direşken, hiç olmadığı kadar feda ruhu ile donanmış, tüm benliğini kavgaya, devrime hasretmiş kadrolarla ilerlenebilecek bir dönemdeyiz.

Toplumu soluksuz bırakan bir baskı döneminin olgunlaştırdığı ayaklanmalar belirdi ufukta. Gözle görülür, elle tutulur yoğunlukta bir ayaklanma ortamı var.

Ancak bilinç ve yürekle yerine getirilebilecek görevler bizi bekliyor.

Bir ayaklanmaya hazırlanmak, bu görev ve sorumlulukların başında geliyor" deniliyor.

Ve şöyle çağrı yapılıyor: "Ayaklanmaya hazırlanmak, her şeyden önce, Parti bayrağını her fabrikaya, her atölyeye, her mahalleye, her köye, her okula taşımak demektir.

Ayaklanmaya hazırlanmak partinin politikalarını, sloganlarını, düşüncelerini işçi sınıfına, emekçi kitlelere, Kürt halkına, ezilen halklara, yoksul köylülere götürmek demektir.

Ayaklanmaya hazırlanmak, sınıf bilinçli devrimci öncü işçileri, işçi, öğrenci, köylü gençliğin ve özellikle kadınların en ileri güçlerini parti bayrağı altında toplamak demektir.

Ayaklanmaya hazırlanmak, bizzat sınıfın ve tüm devrim güçlerinin arasında devrimin zor araçlarını örgütlemek ve yaymak için büyük bir enerji ve inançla çalışmak demektir.

Parti her yere, parti sloganları her tarafa! Partinin yeni mücadele yılında bize yol gösterecek hedef ve şiar budur. Bugüne kadar kadrolarımızın ve taraftarlarımızın tutkulu mücadelesi ile Parti bugünlerde geldi. Şimdi, Partiyi proletaryanın, ezilen halkların, sömürülen yoksul kitlelerin pratik önderi düzeyine yükselterek büyük tarihi mücadeleyi taçlandırmanın zamanı."

Yazılı olarak yapılan açıklama, "Büyük insanlığı tarihsel açımdan kurtarmanın yolunu biliyoruz. Ve bu yıkıma izin vermeyeceğiz. Tarihin akışına biz yön vereceğiz.

Bunu yapacak güç, yürek ve bilinç Partinin tüm güçlerinde fazlasıyla mevcut.

Yaşasın Proletaryanın Devrimci Sınıf Partisi! Yaşasın Partimiz TKEP/Leninist" denilerek sona eriyor.

KILIÇ ŞAKIRTISINDA BİR HEGEMONYA RÜYASI

Umut Çakır

Önce MGK toplandı ve sonuç bildirgesinin en dibine şu not düşüldü: Pandemi sonrası yeni bir dünya sistemi kurulacak ve Türkiye daha etkin bir rol alacak... Herhalde muradedilen, BM Güvenlik Konseyi Daimi Üyeliği... O koltuklarda oturanların kapasitesine ulaşmak neredeyse imkansız olduğunda, daha kolay bir yol tercih edildi: "Müslüman dünyasının temsilciliği" Ayasofya müsameresi bu yüzden tertiplendi. Gerçi, İstanbul ilgi göstermemiştir Ayasofya'ya, memleketin dört bir tarafından otobüsler kaldırmak şarttı. Gelecek diyenin vay haline! Müsamerenin zirve noktası, şeyhülislamın mimbere "elinde bir kılıç"la çıkmasıydı: Osmanlı'nın fetih siyasetinin simgesel bir canlanışı... Ne de olsa Osmanlı'nın islam dünyasındaki yükselişi Konstantinapolis'in ele geçirilmesiyle başlamıştı. Öyleyse BMGK'da müslüman temsilciliğine giden yol, elbette ilk adımlarını Ayasofya'da atmalıydı. Bu sürreal müsamereye girişme cüretini, biraz uzak diyarlardan almışlardı. Libya'da Hafter'in "sadece bir taktik" dediği geri çekilmeyi kendi hanelerine askeri bir zafer olarak kayda düşmelerinin cazibesi dayanılır gibi değildi. Libya'nın "tatlı petrolü" balı fazla kaçırın ayı misali, her yere pençeler savurmak için yeterince baş döndürücüydü. Yalnızca bununla kalsa iyi... Dinci-faşizm sözcüleri, haftalardır Irak'ta, Kerkük'ü de içine alan geniş bir bölgenin işgal planlarını servis ettiler. Derken, deli balının ateşlediği pençeler, Meis-Rodos arasında 40 savaş gemisi demirledi. Ez cümle, Kerkük'ten başlatıp, İdlib üzerinden geçen, EgeAdalarını bir hamlede yutup, Trablus'ta noktalanan geniş bir yay içinde, pandemi sonrası kurulacak yeni dünya sisteminin mirenge noktaları belirlendi.

Tüm bunların aslında, aşırı heycana kapılan bir ergenin, yiyeceği ilk tokata kadar sergilediği aşırılıklardan başka bir şey olmadığını görmek için, fazla beklemeyeceğiz.

Kuyruğunu sokabileceği her aralıkta kafasını da geçirmeye çalışmayı, "uluslararası diplomasi" sanan dinci-faşizm, Kerkük'ten Trablus'a çizdiği bölgesel hegemonya alanlarında kendisini bekleyen habersiz görünüyor. Bunları, siyasi, askeri ve ekonomik mayınlar biçiminde üsteri maddede toparlamak mümkün:

Siyasi Mayınlar

Eğer fantaziden ibaret olduğunu bir an için görmezden gelirsek, müslüman dünyaya liderlik, esasında, Arap dünyasına liderlik etmekten geçer. Ama daha ilk bakışta görünen manzara şu: Ankara'nın, Katar dışında, Arap dünyasından hiçbir desteği yok, aksine, her geçen gün dozu yükselen bir düşmanlık duygusu

sözkonusu. Ekonomi maddesini de ele alacağız ve göreceğiz ki, Katar bile, elindeki mali kaynaklar sayesinde Ankara'yı bir cambaz gibi incecik bir ip üzerinde yürümeye zorluyor. Arap Birliği Teşkilatı, neredeyse her ay toplanıp, Ankara'nın Osmanlı işgal heveslerine karşı Arap dünyasını bir olmaya çağırıyor.

Her şeyden önce, "müslüman dünyası", soyut bir kavram. Gerçek olan ise şu: Müslüman çoğunluğa sahip tüm ülkeler, bağımlı kapitalist ülkelerdir, burarlarda emperyalizmin siyasi, ekonomik ve diplomatik tam ilhaki tamamlanmıştır. Dinci faşizm, pandemiyi yarattığı ortamda büyük bir fırsat görüyor: ne de olsa pandemi ABD hegemonyasının çöküşünü tescillemiş, AB'yi dört dörtlük bir dağılmanın eşğine taşıdı... Sözü edilen çöküşler, birer gerçekliktir. Fakat bu durum, bağımlı kapitalist ülkeleri zincirin dışına taşımıyor; tersine, içine yuvarlandıkları yıkım nedeniyle emperyalist merkezlerle ilişkilerini daha da köleci şartlara bağlıyor. ABD tekelleri ve askeri varlığı olmadan, Körfez ülkeleri ve Mısır uzun süre ayakta kalamazlar. Avrupa'nın dev tekel ve bankaları olmadan Kuzey Afrika'da burjuva egemenlikler varlıklarını sürdürmez. Hepsini bekleyen, 2011 Arap devrimlerinde ilk mısrasına şahit olduğumuz büyük toplumsal altüst oluşlardır. Kısacası, gerici Arap iktidarlar dünyasında, emperyalist bağımlılık ile toplumsal bir devrim arasında Türkiye'nin kuyruğunu uzatabileceği bir boşluk bulunmuyor. Aynı durum bizatihi Türkiye için de geçerli.

Sızılacak bir boşluk bulunmadığını tehdit dolu ifadelerle Ankara'ya hatırlatma işi, Avrupa adına Macron'a düştü. Libya petrollerine dişini geçirmiş iki vampir, Fransa ve İtalya'dır; aralarında ABD petrol devlerinin sızmasına bile izin vermemişlerdi. Vampirin endişesi, emdiği kanın azalmasının ötesinde. Fransa'da Total, İtalya'da ENİ petrol şirketleri, yıllık yüz milyarlarca dolar cirolarıyla, finans-kapital egemenliğinin en kalın sütununu oluşturuyorlar. Sürekli para basan bu devler sayesinde Fransız ve İtalyan bankaları, savunma ve otomotiv endüstrileri, dünya pazarlarında rekabet gücü elde ederler. Yani Libya'da petrol kuyularından bir kaçını kaybetmenin maliyeti, ABD ve İngiltere'ye kıyasla, Fransa ve İtalya için çok daha beter sonuçlar vaadediyor.

Çizdiği bölgesel hegemonya hattı boyunca, dinci-faşizmin kafa kafaya geldiği diğer ülke Rusya'dır. Ve esasında, bu kavganın daha uzak ve dolaylı bir ortağı daha var: Çin. Çünkü Kerkük'ten, Doğu Akdeniz ve Libya'dan geçen hat, çok daha küresel bir kavganın arenası. Çin'in Malakka ve Suveyş kanallarını baypas eden Irak yolu projesinin güzergahı ve

Avrupa'ya açılacağı limanlar, Doğu Akdeniz'de noktalanıyor. İpek Yolu projesini akamete uğrutmak için, bu bölgenin NATO kontrolüne geçmesi şarttır. Bu yüzden, uzunca bir süre, Ankara'nın Libya çölleri giriştiği oyunlara, ABD destek sundu. Silah ambargosunu ihlal ederken defalarca kez yakalanan Türkiye, eğer hiçbir cezaı yaptırımla karşılaşmadıysa, nedeni, ABD'nin desteğidir. Ancak dinci-faşizm, Libya'da inşaat projeleri dışında, gözünü petrol bölgelerine dikmeye başlayınca, beklenen oldu. Özel çıkarlar, genel çıkarlara galebe çaldı. Genel çıkar için, yani Rusya-Çin projesinin önünü kesmek için, Türkiye'ye göz yumulabilmişti, ama uyanık kapkaççı kendi cüzdanlarını tırtıklama cüretini gösterince, ülkelerin özel çıkarları ön plana çıktı.

Ard arda dizilmiş ve patlamayı bekleyen bu siyasi mayınlar, Ankara'yı, BMGK koltuklarına değil, ama UCM sanık sandalyesine taşımaya adaydır.

Askeri Mayınlar

Dinci-faşizm hangi kafayla nasıl yamuk bir aynaya bakıyor bilinmez ama kendi gücü konusunda en fazla yanılgıya düştüğü nokta, askeri kapasitedir. Fransa'dan ithal Howitzer obüslerine bir paletli araç monte edilerek oluşturulan "Fırtına" obüslerinin abartılı övgüleri, yeterince bıkınlık yaratmıştı. Şimdi sırada, menzili bir obüs kadar, motoru İngiliz, kaportası yerli SİHA'larla dünyayı fethetmeye hazır. Oysa bölgesel bir hegemonya için bile, askeri kapasitede bundan çok daha fazlası gerekir. Kavga arenası Doğu Akdeniz ise, güç sınıması donanmadır. Tam da Türkiye'nin en zayıf olduğu alan, burasıdır.

Kapitalist emperyalist sistemin vahşi savaş makinesi, 20. yüzyılın şafağında, destroyer ve kruvazörler inşa etmişti. Sonraki zirve, ikinci paylaşım savaşında yer alan denizaltılar ve uçak gemileri oldu. Deniz savaşları, nihai sonucu belirlemekten çok, ikmal yollarını açık tutmayı amaçladığından, denizdeki savaş makinelerinin gelişimi, diğer un-

"Gasp Ettiğin Haklarımızı Öde"

FitnessPark Deluxe Spor Salonu'nda eğitmen olarak çalışan ve işyeri sahibi Mustafa Bozdağ'ın teklifiyle hissedar olan milli sporcu Muhammed Hanifi Baştürk ve eğitmen Nur Esen, çalışma sürelerine ait alacakları da ödenmeden, WhatsApp mesajı ile işten atıldı. Çalıştıkları süreçte sigorta primleri de yatırılmayan, işçiler 10 aydır gasp edilen alacaklarının ödenmesi talebiyle eylem yapıyor.

Baştürk ve Esen'in Emeğin Gücü Derneği üyelerinin dayanışmasıyla yaptığı eyleme Baştürk'ün 7 yaşındaki kızı Fatma Zehra da sık sık elinde döviziyle katılıyor.

FitnessPark Deluxe Spor Salonu önünde basın açıklaması yaparken Bozdağ'ın adamlarının saldırısına uğrayan ve gözaltına alınan Baştürk ve Esen, şirket sahibi ve ortaklarının şikayetleri nedeniyle her gün karakola ifade vermeye çağrılıyor.

Hatta bazen gün içinde bir kaç kez farklı karakollarda ifade vermeye gitmek zorunda kalıyorlar. FitnessPark Delu-

xe'un sahibi Mustafa Bozdağ, şirket ortaklarından Mehtap Karaca'yı da kapı önünde oturarak, işçilerin eylemi sırasında rahatsız etmek için gözlemlemekle görevlendirdi.

Mehtap Karaca ise verilen görevini fazlasıyla yerine getiriyor. Kapı önünde oturup, işçilere sözlü taciz ve hakaretlerde, eril bir dil kullanarak cinsiyetçi söylemlerde bulunuyor. Günde bir kaç

kez farklı karakollara Baştürk ve Esen hakkında şikayette bulunuyor. Hatta hızını alamayıp Nur Esen'e ayrıca hakaretler ve tehditler yağdırıyor.

Polis, FitnessPark Deluxe işçilerinin haklarında sık sık şikayette bulunulması nedeniyle işyeri önünde uzun süre kalmasına izin vermiyor. FitnessPark Deluxe işçileri de eylem yasağını eylemlerle mücadele ediyor.

surlardan daha yavaş oldu ve yüzyılın sonuna dek, 2. paylaşım savaşında ulaştığı noktada takılı kaldı. Deniz savaşlarını farklı bir düzeye taşıyan gelişme, tersanelerden doğmadı, ama elektronik harp ve seyir (cruise) füzelerinden doğdu. Bir anda, koca uçak gemileri ve kruvazörler, ortalarına aldıkları elektronik harp ve seyir füzeleri taşıyan daha küçük gemilerin koruma ordusuna dönüştüler. Rusya'nın Karadeniz donanmasında, hucum bot botuylarında iki tür gemi bulunur. Birinin adı "Uçak Gemisi Katili"dir. Bu adı hak etmesini sağlayan, üzerinde taşıdığı, sestem hızlı ve bu yüzden sonik radarların yakalayamadığı füze muadili torpidolardır. Tek bir tanesi, çok uzaktan koca uçak gemisini kağıt gibi yarıp geçmeye yeter. Diğerleri, seyir füzelerini havada yakalayıp kontrolüne alan ve fırlatıldığı rampaya gerisin geri yollayabilen, elektronik harp kumanda gemisidir. Dev donanmaların gücünü bir anda çöpe atan bu gemiler, birkaç kez, caydırıcı kapasitelerini, Suriye açıklarında kanıtlanma şansı bulmuştu.

Türkiye'nin donanma gücünün esasını firkateynler oluşturur, yani ulaşılan düzeyin en az yüzyıl gerisindedir. Bu güçle ancak kıyı savunması gerçekleşir. Doğu Akdeniz gibi geniş bir alanın kontrol gücünden çok uzaktır. Buna karşılık, kara gücünün daha gelişkin unsurlarla donatıldığı sanılabilir, fakat öyle değil. Günümüzde, hava hakimiyeti yoksa, bir kara gücünün başına neler geldiğini, mart ayında İdlib'de görmüştük. Yakında bir kez daha alevlenmesi kaçınılmaz İdlib savaşları için, eğer söylenenler doğruysa, TSK bölgeye 4500 zırhlı araç yığıldı. Envanterinin yarısından daha fazlasını çapı 40 km'yi bulmayan bir alana sıkıştırdı. Bunun askeri bir mantığı var mı, yoksa çılncın bir kararlılık gösterisi mi, bilinmez. Kesin olan şudur: hava hakimiyetin yoksa envanterindeki kara gücünü feda etmek zorunda kalırsın. Libya çölleriindeki bir savaşın, engebelerle dolu İdlib'ten çok daha katmerli felakete gebe olduğun eklemeyle bile gerek yok. Birbirinden çöller ayrılmış çok uzak kentlerle dolu bir coğrafya, 2011'de Kaddafi ordusunu birkaç gün içinde tarumar etmişti. O zaman Kaddafi ordusunu vahşice bombalayan Mirage uçakları, birkaç hafta önce TSK'nın Vatiye havalanındaki üssünü vurdu. Cevap vermek, her şeyi kaybetmeyi getireceğinden, bu saldırı sessizlikle geçiştirildi. Çöl üzerinde uçan bir filo, İdlib'den on kat daha yokedici güce sahipti.

Ekonomik Mayınlar

Ekonomi cephesinde, zurnanın zırt deliği sayılamayacak denli çok. Kasası sürekli boşalan ve ancak para basarak durumu idare edebilen bir hükümetin, birden çok cepheye birden savaş

heveslenmesi, doğrusu kulağa bir şaka gibi geliyor.

Üç yıl önce Efrin işgaline hazırlık yapan dinci-faşizm, ilk olarak, dünya piyasalarından, 15 milyar dolara yakın bir borç toplamak zorunda kalmıştı. Şimdi işler bu alanda hiç umut verici değil. Başka hiçbir kaynaktan para bulamayınca, Katar'la bir "Swap" anlaşması yapılarak, kasalarına 15 milyar dolar koymuş göründüler. Ama, yapılan anlaşmanın şartlarından birisi, geri ödeme tarihine dek TL'nin fiyatının sabit tutulmasıydı. O gün bugündür. 6,85'e demirleyen kur için, devlet ve Merkez Bankası kasalarında 7 milyar dolar harcadı. Kaşıkla alınan, kepeyle geri veriliyor.

Emperyalist hevesler güden bir ülkenin, en azından sermaye ve yatırım fazlasına sahip olması beklenir ki, işgal ettiği pazarlarda kendi ekonomik bağımlılık ilişkilerini kurabilsin. Türkiye'de ise durum bütünüyle tersine. Değil sermaye fazlası, ağır borç yükü altında ezilen ve eğer yakın zamanda yüklü miktarda yeni bir borç bulamazsa iflas bayrağı çekecek bir sermaye kitliği mevcut. Yatırımlar olduğu yerde, güneşe yakalanmış kar yığını misali eriyor; son altı ayın sınavı üretim kaybı %30, işsizlik çığ gibi büyüdü ve %49'a ulaştı. Ve bunlar, henüz daha bir başlangıç. Pandeminin ikinci dalgasının ekonomiyi tümüyle yere serceği bizzat patronların ağızında bir çığlık. Halihazırda çöküş yeterince korkunç, ama turpun büyüğü daha heybede duruyor.

Bunlar dinci-faşizmin ve temsil ettiği tekeli sermayenin ayağının altındaki mayınlardır, ama geçilmez duvarlar değildir. Yani, Kerkük'ten Trablus'a bir işgal hattı kurulabilmesi için, halihazırda düşük bir yoğunlukta süren savaş, daha ileri adımlara sahne olacaktır. Bir yanda pandemiyin felaket boyutuna sürüklediği krizle iyiden iyiye sarsılan tekeli sermaye, diğer yanda, eğer muhalefet koltuklarına dönerse, orada kendisini milyarlık borç senetleri ve ceza dosyalarının beklediğini bilen dinci-faşist iktidar, aynı noktada buluşuyorlar. Tekeli sermaye ve dinci faşizmin politik manevra alanı, terse dönmüş bir piramit içinde yuvarlanan bir topa benziyor, her adımda alanı daralıyor, seçenekleri azalıyor ve en çılncın görünen maceralara, hevesten çok zorunlulukla dalıyor.

Yine de, Ayasofya mimbere kılıç sallamakla, bölgede bir işgalci nüfuz oluşturmak arasında öylesine büyük bir uçurum var ki, ancak bir fantaziyle dolaşabilir. Ayasofya müsameresi, tarihi bir dönüşümü değil, tarihi bir düş kırıklığını ifade eden bir gün olarak anılacaktır.

FitnessPark Deluxe önünde sadece basın açıklaması okuyacak kadar durmalarına izin verilmesi nedeniyle, Kayseri'nin saat kulesi gibi merkezi yerlerde eylem yapıyorlar.

Muhammed Hanifi Baştürk ve Nur Esen'in gasp edilen haklarının ödenmesi talebiyle eylemleri kamuoyuna yansıyınca Mustafa Bozdağ, "Ben şirketin işletmecisiyim. Gasp edilen haklarını ödeme yetkim yok. Hissenin %54'ü Yunus Emre Erbaş'ın" demesi üzerine, Erbaş'ın sahibi olduğu FirstClass Kuaför salonu önünde de basın açıklaması yapılmaya başlandı. Erbaş da "Hisseler benim üzerine ama yetkili Bozdağ'dır" diyerek haklarını ondan istemeleri gerektiğini söylüyor.

26 Mayıs güne yine şikayetler üzerine karakolda ifade vermeye giderek başlandı. Mustafa Bozdağ'ın ortağı ve akrabası olan Yunus Emre Erbaş'ın sahibi olduğu FirstClass kuaför salonu önünde Emeğin Gücü Derneği üyelerinin ve emek dostlarının katılımıyla basın açıklaması gerçekleştirildi.

10 aydır eğitmen olarak çalıştıkları hakları ve hisselerinden doğan haklarının gas edildiğini taciz, tehdit ve saldırılarla

maruz kaldıklarını belirterek, yaşadıkları süreci aktardı.

Mustafa Bozdağ'ın, "Sosyal medyada sürekli benimle ilgili paylaşım yapıyor. Ben bundan çok rahatsızım" diyerek haklarında şikayette bulunduğunu söyleyen Baştürk "O zaman sen de 10 aydır gasp ettiğin haklarımızı öde, ben sosyal medyada paylaşım yapmayayım. Sen de daha fazla rezil olma" çağrısı yaptı.

"Hakkımızı almaktan asla vazgeçmeyeceğiz. Alınmaya kadar da Mustafa Bozdağ ve ortaklarını teşhir etmeye devam edeceğiz" dedi. "İşçi Düşmanı Patronlar", "Ölmeğe Var Dönmeğe Yok", "Hak Verilmez Alınır Zafer Sokakta Kazanılır" sloganları atıldı.

27 Ağustos günü yine FitnessPark Deluxe önünde basın açıklaması yapan Baştürk, 29 Ağustos Cumartesi günü yapacakları basın açıklaması için emek dostlarına destek vermeleri için çağrı yaptı.

Baştürk daha sonra Kayseri Cumhuriyet Meydanı saat kulesi önünde de basın açıklaması yaparak Cumartesi günü yapacakları eyleme de çağrı yaptı.

Acı Biber Turşusu

Biz dört kadın arkadaş bir hafta önce mevsimlik işçi olarak Akcelep Fabrikası'nda işçi alındığımızı duyar duymaz gittik ve hemen işe girdik. Acı biber turşusu yapmak için üretim bölümüne başladık. Bize Kasım sonuna kadar dört ay geçici işçi olarak çalışacağımız söylendi. Hepimizin ihtiyacı vardı, borçlarımız vardı. İşin ağır olduğunu duymuştuk, dişimizi sıkıp çalışmaya karar verdik. Ancak pek çokları gibi, birkaç gün sonra bir kavga sonucunda işten çıkmak zorunda kaldık. Size yaşadıklarımızı ve üretim koşullarını anlatmaya çalışacağız.

Fabrikada çoğu kadın yüz kadar işçi çalışıyor. Bulduğumuz bölümde yaklaşık 40 kadın 3 erkek işçi çalışıyor. Sayıları tam vermek imkansız çünkü sürekli bir sirkülasyon var. Birkaç gün çalışıp çıkmanın parası verilmiyor, hemen bunu duyuyoruz. Böylece bu kadar sirkülasyonun ne kadar karlı olduğunu da hesaplamaya başlıyoruz. İlk günden sürekli ağırlık kaldırıp indirmek zorunda olmaktan, işin ağırlığından, biberin nefes kesen, deri yağan havasından hem de yıldırdır yıkanmaya neden olan ortamdan gözümüz korkuyor. Ama kararlıyız, ihtiyacımız var çalışacağız.

Fabrika ayıklama, üretim ve paketleme olarak üç bölüme ayrılmış. Sabah sekizde işe başlanıyor, akşam sekizde bırakılıyor. Tabi akşam sekizi geçtiği de oluyor, üretimin bitmesi, bizim tükenmiş olmamızdan çok daha önemli. Yüksek tempo ile sabahtan on ikiye kadar molasız çalışıyoruz. Acı biber nefes almamıza izin vermiyor, boğazımızı, bütün vücudumuzu yakıyor. Koruyucu bir elbise de yok. Ameliyat eldiveni kullanılıyor fakat varlığıyla yokluğu arasında bir fark yok.

Üç biber ayıklama bandı var üretim bölümünde. Bir bantta oturur vaziyette kavanozlama işi yapılıyor. Bir tezgahta, ayakta kavanozlama işlemi yapılıyor. Bantlara, bahçe ile üretim bölümünü bağlayan küçük bir kapıdan erkek işler el arabası ile variller getirip bırakıyorlar. Varillerin içerisindeki biberler su yardımı ile yüzeye çıkarılıp banta atarılıyor. Bu işlem neredeyse koşturma halinde sürekli devam ediyor. Varillerde kalan su, kadınlar tarafından boşaltılıp, içerisinde kalan biber ve tohumlarından ayıklanarak variller kapıya bırakılıyor. Oturulan bantta her zaman sürekli işçiler oturuyor, dinlenmek isteyen mevsimlik işçilerin oturmasına izin vermiyor. En ağır işleri mevsimlik işçilere veriyor bu şekilde işçiler arası rekabeti de sürdürüyorlar.

Öğle yemeği molası lütfümüz gibi bir tavırla veriliyor, işçiler sırasıyla yemeğe çıkarılıyor. Saat 15.00'da yemeğe çıkan işçiler de oluyor. Kimin kaçta, hangi sırayla yemeğe çıkacağı usta başının insiyatifinde. Sabah işe başlarken telefon ve saatler muhasebeye bırakılıyor, öğle arası alınıp tekrar bırakılıyor ve işten çıkarken yeniden alınıyor.

Fabrika içinde işçilere yönelik mobbingden de bahsetmek gerek. Öğle yemeği molamız bir saat. Daha yarım saat olmadan ustalar tarafından sıkıştırılmaya başlanıyor. Daha vaktimizin olduğunu söylememize rağmen "ancak bantın başına geçersiniz" cevabını alıyoruz. Hep aynı azarlayıcı tavır, hep aynı cevap. Usta bantların arasında gezerken sürekli işçilerin başına giderek tek tek "haaaadiiiiiiii haaadiiiiiiii" diye çirkin bir üslupla bağırıyor. Sürekli birini rencide ederek azarlamaları sıkca karşıla-

tığımız bir durum. Fabrika müdürü olduğunu öğrendiğimiz kadın yanımıza gelerek "çok yavaşsınız, sizin keyfinizi mi bekliyoruz, daha hızlı çalışın" diye bağırıyor. Oysa ciddi bir hız ve tempoyla, günlük 12-13 saat molasız, hasta edecek düzeyde tempolu çalışıyoruz. Gözü doymuyor. Neredeyse işçi kadar müdür yardımcısı, kontrolcü ve daha bir sürü beyaz yakalı var. İşleri, işin temposunu arttırmak, işçilerin yılıp çıkmasını maaşlarını bırakmalarını sağlamak. Başka da bir işleri yok.

Fabrikada taşeron firmanın patronunun birkaç tane de yardımcısı var. Onlar da sürekli olarak bizi aşağılayarak kendilerini göstermeye çalışıyorlar. İkinci gün yemekhaneye girerken kapıda bir yığılma oldu. Patron yardımcısı "sosyal mesafe koyun, hepiniz yiyeceksiniz" diye bağırıyor. Biz de aralıklı halinde girmeye başladık. Bu sefer de "ne bekliyorsunuz, girin zaman geçiyor" diye bağırılmaya başladı. Siz söylediniz diye cevap verdik. Tepki, çirkeflik diz boyu. Tam çiftlik kahyası. Bir elinde kamçısı eksik.

Etiket bölümünde bir işçi arkadaşımız biberin acı kokusundan bayılmış. İçeride havalandırma yok. Arkadaşımızı revire çıkarmak yerine müdürün odasına almışlar. Müdür ve iki usta bağırıp "nasıl bayıldığı" konusunda azarlamış. Bir arkadaşımız ise sürekli tacize maruz kalıyormuş, "Bu güzellikle burada ne işin var, başka yerlerde de çalışabilirsin" diye söylüyor-

muş. Yemekhanede işçileri "kontrol" etmekle görevlendirilen kadın, işçilere kötü davranıyor, hakaret ediyor. Aynı "kontrolcü" kadın beyaz yakalılara sesini bile çıkartmıyor. Saatlerce acı biber kokusuna maruz kalıyoruz, hem temiz hava alabilmek hem de yemek için yemekhanede maskemizi çıkardığımız anda bir hakaret, bir gürlüdü. Biz üretimdekiler aşağılanırken, beyaz yakalılar maskesiz girerken kafalar başka taraflara çevriliyor.

İlk gün akşam sekize gelirken önümüze kasa kasa işler koyuldu ve "bitirmeden çıkmak yok" dendi. Eski bir ablanın "bırakıyoruz" demesiyle saat gelir gelmez hep beraber üretim bölümünü terk edip soyunma odasına çıktık. Zaten çıkmak yarım saat: giyin, imza at, çık. O gün iş güvenliğinin fabrikayı ziyarete geldiğini öğrendik. Soyunma odasında yığılma oluyordu. İçeriye bir usta ve bir de "patron yardımcısı" girdi ve soyunma odasını genişletemeyeceklerini, maske olduğu koşulda "virüsün zaten bulaşamayacağını" söyleyip gidiyorlardı. Bir işçi arkadaşımız, "öğle molasında bunun tam tersini söylüyorsunuz ama" dedi. Sinirlendiler, soyunma odasından hızla çıktılar.

Aşağıda mesainin bittiğine dair imza atmak için sırada sohbet eden aynı arkadaşımızın aynı usta "sosyal mesafe" diyerek itti. Biz de daha fazla tahammül edemeyip uyardık. Daha da hırçınlaşan usta bağırılmaya ve hakaret etmeye devam etti. "Yukarıda maske varsa bir şey olmaz diyen sizsiniz, maske var görmüyor musun?" diye sordumuzda cevap vermeyip arkada-

şımızın üzerine gitmeye devam etti. "Neden bağırıyorsunuz, neden hakaret ediyorsunuz" diyorduk biz. O da "Hakaret ettirmeyin o zaman, hak ediyorsunuz" diyordu. Arkadaşımıza "kes sesini" diyince başka bir arkadaşımız "defalarca kez uyardık seni" diye üzerine yürüdü. Araya diğer ustalar girdiler.

Üçüncü gün akşamıydı bu. Servislerin olduğu alana çıktık. Durumu arkadaşlarımıza yüksek sesle anlattık. Bizim haklı olduğumuzu, o ustanın kimse ile anlaşmadığını, ara ara bu tarz sorunlar yaşadıklarını dile getiren arkadaşlar yanımıza gelip bizlerle konuştular. O kızgınlıkla fabrikayı terk ettik.

Daha önceden çalışan arkadaşlarımız maaşların geç ve eksik yatırıldığını anlattılar. Böyle bir iki gün gelip çalışan çok oluyormuş, fabrika neredeyse bu bedava işçilerle dönmüyormuş. Hesaplama haftada beş gün günde 125 tl şeklinde. Fazla mesai asgari ücrete yedirilmiş olarak hesaplanıyor ama yevmiye usulü değil maaşlı sayılıyorsunuz. Ayın sonunu sabredip beklerseniz elinize bir miktar veriliyor. Sürekli çalışanlar da izin kullanamıyormuş. Mobbingin her geçen gün sürekli arttığını, sabah çay molasını tamamen kesip, öğleden sonra da keyfi verdiklerini söylediler. Fabrikada bu koşullardan kaynaklı her gün toplu çıkışlar oluyor. Bir ablamız 4 ay çalışmış ve bizim girdiğimiz gün cezaevinden tahliye olmuşcasına koşarak çıktı. Mevsimlik işçilerin işinin Ekim ayında biteceğini de böylece öğredik.

Fabrikada hepimizin dikkatini çeken şey çalışırken, molada, yemekte bizlerin sohbet etmesinden ve bir araya gelmemizden ölesiye korktukları ve ortamları sürekli terörize ettikleriydi. Maske ve ateş ölçmek dışında hiç bir önlem söz konusu bile değil. Çalışırken bantta, serviste, soyunma odasında dip dibeyiz virüs yok. Sohbet ederken, molada, yemekhanede virüs var.

Bir başka öğrendiğimiz şey ise bizim örgütsüz onların örgütlü olduklarıydı. Yaptıkları hiçbir şey tesadüfî ya da kişisel değildi. Kendimizi bir hiç gibi hissetmemizi istiyorlardı. Her söz, her tavır, birbirimiz arasında yaratılan ayrışma her şey patronun kasesine doğru giden paraları.

İşe girerken çok heyecanlıydık. Ne de olsa onlarca kadın işçiyle içiçe çalışacak, nihayet biriken borçların bir kısmını ödeyebilecektik. Bir çok arkadaşımız olacaktı. Olayların bizim öfkemizle oradan çıkmamıza kadar sürüklenmesine izin vermememiz gerekirdi. Demek ki yeterince deneyime sahip değiliz.

Ve orada daha iyi öğrendik ki, bu sistem tamamen patronların para kasaları için çalışıyor, aynı buradaki gibi. Çalıştığımız üç günü bile alıp alamayacağımız meçhul. Ve bütün bunlar "yasalarla korunan" bir iş ortamında gerçekleşiyor. Hiçbir şey kişisel değil, tesadüfî değil.

Demek ki biz örgütlü değiliz. Demek ki örgütlenmeli ve öğrenmeliyiz.

Mevsimlik Gıda İşçisi Dört Kadın

İşçiye Böyle Zulüm Olur Mu?

Sakarya'da Serdivan Belediyesi'nin YU Group, TurkMall şirketleriyle ortak projesi olan Caddede 54 AVM projesinde Deniz Mimarlık bünyesinde iki buçuk yıl çalışan ve işten atılan Abdurrahman Hezer ve Zafer Hezer, 7 ayı aşkın süredir gasp edilen haklarını alabilmek için mücadele ediyorlar. İşçiler gasp edilen haklarının ödenmesi için Emeğin Gücü Derneği ile Şubat ayında Sakarya'da Caddede 54 AVM projesi önünde eylemlere başladılar.

Burada kışın soğuğu, gözaltı tehdit ve baskılara rağmen eylemleri sürerken, tüm dünyayı etkisi altına alan Covid-19 pandemisi başladı ve eylemlerine ara vermek zorunda kaldılar. İşçiler pandeminin ilk süreçlerini geçirdikten sonra eylemlerini İstanbul'da sürdürmeye başladılar.

İşçiler, Emeğin Gücü Derneği ve İşçi Temsilcileri Konseyi (İTK) Hazırlık Komiteleri ile birlikte Deniz Mimarlık, projenin yüklenici firmalarından YU Group ve tüm büyük projelerinde Deniz Mimarlıkla çalışan Işıklar Holding önünde eylemlerini sürdürüyorlar.

3 Haziran günü Kısıklı'da bulunan YU Group önünde eylemlerine başlayan işçiler işten atılan inşaat işçileri olmak üzere diğer iş kollarından işçilerle dayanışma ve eylem birliği yaparak mücadeleyi büyütmeye çalışıyor.

İşten atılan işçilerden Abdurrahman Hezer Caddede 54 projesinde çalışmak için İstanbul'dan Sakarya'ya gittiklerini, kardeşi Zafer Hezer ile birlikte 2,5 yıl çalıştıklarını Ocak ayında Deniz Mimarlık'ın "Malzeme yok, malzeme gelince sizi çağıracağız" diyerek evlerine gönderdiklerini söyledi.

"Biz işe çağrılacağız diye beklerken bize 29 kodla (İş Kanunu 25/2 madde) işten çıkarıldığımız bildirildi" dedi.

Maaş ve tazminatlarının ödenmesi için Deniz Mimarlık ile görüşmelerinden olumlu bir sonuç alamayınca Emeğin Gücü Derneği ile birlikte Sakarya'da eyleme başladıklarını söyleyen Hezer, "Haklarımızı almak için TürkMall ile görüşelim dedik. Fakat ne bir yöneticisini bulabildik ne de adresine ulaşabildik. Projenin sahibidir diye Serdivan Belediyesi başkan ve yardımcılarıyla görüştü. Bize 'Valla bizim şirketlere gücümüz yetmez. Artık mah-

keme yoluna gidip haklarımızı alacaksınız' denildi.

Devlet kurumu ihale verdiği şirketin patronlarına 'İşçinin hakkını ödeyin' deme cesareti gösteremiyor. Pandemi başlayınca eyleme ara vermek zorunda kaldık. Pandemiye çalışmadık, 29 kodla işten çıkarıldığımız için işsizlik maaşı alamıyoruz, hiç bir işletmeye iş başvurusunda bulunamıyoruz. Aylardır kiralılarımızı, faturalarımızı ödeyemedik. Benim de kardeşimin de ikişer çocuğumuz var. En kötüsü de çocuklarımızın en temel ihtiyaçlarını bile karşılayamaz hale geldik" dedi.

Devletin sürekli 'Evde Kal' çağrılarını yaptığını hatırlata Hezer, "Evde nasıl kalacağız, günü birlik iş bulabilirsek pandemi falan demiyor gidiyoruz. Hiç olmazsa bir-iki ekmeğe, çocuğa bir kutu süt alırsın diye gidiyoruz. Ama faturaları, kiramızı ödeyemiyoruz" diyor.

Eylem süreci devam ederken evinin elektriğinin kesildiğini aktaran Abdurrahman Hezer, "İTK ve Emeğin Gücü'nden arkadaşlara iletince onlar sosyal medyada paylaşmışlar. Bu paylaşım aracılığıyla Ayedaş yetkilileri beni aradı. Durumu aktarıp yardımcı olmalarını istedim. 'Karantina bölgesinde olmadığınız için yardımcı olamayız' dediler.

"Patronlara her türlü teşviği, borç ertelemeyi sağlayan devlet, çalışıp vergisini ödeyen işçiye hiç bir yardımda bulunmuyor. Ben pandemide karantina bölgesinde değilim yani korovirüs olmadım diye bir de böyle cezalandırıldım. Elektrik kesik, doğalgaz kesik. Yakında evden de atılırız" dedi.

Gasp edilen haklarını almak için Deniz Mimarlık, YU Group ve Deniz Mimarlık'a projelerinde patron olan Işıklar Holding ve bu şirketlerin iş yaptıkları siteler, şantiyeler önünde eylemler yaptıklarını belirten Hezer, "Biz gasp edilen haklarımızı almak için eylem yapınca gözaltına alındık. YU Group ve

Deniz Mimarlık hakkımızda soruşturma açmış. İşçiler 'hakkım gasp edildi' deyince devlet işçinin hakkını gasp eden patronlara bir tek soru bile sormuyor, ama onlar şikayetçi olunca gözaltına alınıyoruz, hakkımızda soruşturma açılıyor. Üstelik bir de dernek başkanı ve yönetici arkadaşlarımız hakkında da 'eylem yaparak şirketlerden para almak' gerekçesiyle soruşturma açılıyor. Eğer bizi bu şikayetlerle yıldırıyorsa çalışıyorlarsa bilsinler ki haklarımızı almaktan asla vazgeçmeyeceğiz. Haklarımızdan Serdivan Belediyesi, TurkMall, Yu Group, Deniz

Mimarlık sorumludur. Ve biz haklarımızı alıncaya kadar da bu şirketlerin, çalıştıkları firmaların, şantiyelerin önünde eylem yapmaya devam edeceğiz. Biz çocuklarımıza nasıl ekmeğe götüreceğiz diye gözümüze uyku girmiyorsa, biz de onlara huzur veremeyeceğiz" dedi.

İnşaat işçilerinin düzenli bir gelirleri olmadığını, pandemi nedeniyle iş bulmanın da iyice zorlaştığını belirten Hezer, "Bir de 29 kodla bizi işten atmışlar. İşçiye böyle zulüm olur mu? Patronların eline vermişler bu maddeyi, SGK patronun bir beyanıyla yıllarca çalışmış işçinin çıkışını veriyor. Sonra işten atılan işçi yüz kızartıcı suç işlemediğini ispat etmek için, alacakları için mahkemeye gitmek zorunda kalıyor. Hakkımı alamamışım, cebimde beş kuruş param yok, çocuğuma ekmeğe alamıyorum. Bir de mahkeme avukat parasını nereden bulacağım. Kanunlar da patronlardan yana..." diyerek tepki gösterdi.

Çalışma Bakanlığı'nın 25/2 maddenin işçileri mağdur etmeyecek şekilde yeniden düzenlenmesi gerektiğini ifade eden Hezer, gasp edilen haklarını almak için mücadele ederken, 25/2 maddenin yeniden düzenlenmesi için de Emeğin Gücü Derneği ve İTK ile birlikte mücadele edeceklerini söylüyor.

Karşılıksız Çekle İşten Çıkarıldılar

Siyahkalem Mühendislik'in yüklenici firma olduğu Gebze'de Emlak Konut projesinde taşeron firma İskap İnşaat'ta mermer ustası olarak 4 ay süreyle çalışan işçiler, 1,5 yıldır gasp edilen haklarının ödenmesi için İşçi Temsilcileri Konseyi (İTK) Hazırlık Komiteleri ve Emeğin Gücü Derneği ile birlikte mücadele ediyor.

Kısıklı'da bulunan Siyah Kalem Mühendislik önünde "Siyahkalem'de Hak Gaspına Son" pankartı açarak "Siyahkalem'de Hak Gaspına Son", "İşçilerin Birliği Sermayeyi Yenecek", "İşçiler En Öne Komitelere", "Yılgınlık Yok Direniş Var", "Kavga Sokak Direniş", "Hak Verilmez Al-

nır Zafer Sokakta Kazanılır" sloganları atarak haklarını talep eden işçilere Caddede 54 AVM işçileri ve inşaat işçileri de destek veriyor.

Hakları gasp edilen işçilerden Mücahit Esmer, "31 Aralık 2018 tarihinde bizi iş bitti ditek işten çıkardılar. Üç arkadaş mermer ustasıyız 4 ay çalıştık. İşten çıkarıldıklarında ücretlerimizi ödemediler çek verdiler" dedi.

Aylarca çekin karşılığını ödemek için oyaladıklarını aktaran Esmer, "Fakat çekti tahsil edemedik. Bankaya defalarca gittik karşılığı yok. İskap'a gittik 'Benim ödeyecek gücüm yok' diyor. Ana firma Siyahkalem alacaklarımızdan sorumlu olduğu için defalarca buraya da geldik. Uzun süre bugün gelin, şu gün gelin diye oyaladılar" dedi.

"Taşeron firmaya gidin", "Mahkemeye gidin" denilerek haklarının ödenmediğini anlatan Esmer, "Biz hukuki süreç için de işlemlere başladık fakat süreç bir türlü ilerlemiyor. İki firma arasında, bir buçuk yıldır yol parası harcıyarak gidip geliyoruz. Siyahkalem İstanbul'da biz başka bir şehirde iş çıkınca alacağımızı bırakıp gidiyoruz. 4 aylık ücretimiz var. Ona da sahte çek verip, bir buçuk yıldır bizi perişan ettiler" dedi.

KRİZİN YIKICI DALGALARINI AŞMAK

i.Cevat Çetiner

Ekonomik-politik bunalım derinleşiyor. 2019'un ikinci yarısında ivmelenmeye başlayan ekonomideki kötü gidişat, Covid-19 pandemisinin etkisiyle büyük bir hız kazanmış durumda.

Bunun sonucu olarak işsizlik ve özellikle de genç işsizlik rakamları hiç olmadığı düzeylere çıktı. TÜİK'in, işsiz sayılmayı işçi sayılmaktan daha zor hale getirmesine rağmen, resmi rakamlar bile bunu gösteriyor. Üç gençten biri işsiz durumda ve bu gençlerin önemli bir kısmı, asgari yaşam koşullarını garantiye almak umuduyla en az 15 yıllarını yani ömürlerini eğitime ayırıp üniversite bitirmiş. Bu gençlerin öfkeleri hayal kırıklıkları kadar büyük.

Krizle birlikte ivmelenen işsizlik, sadece bireysel bir sorun, yıkım, ızdırıp değil. İşten çıkarmalar, ailedeki çalışan sayısını azaltması anlamına geliyor. Dolayısıyla ailelerin yoksullaşma düzeyi artıyor, yaşam standartları düşüyor. Bu durum, zaten tek kişinin çalıştığı ailelerin başına geliyorsa, tam bir felaket oluyor. Yaşam onlar için tam bir trajediye dönüyor. İnsan onuru acı çekiyor. Emeği ile geçinen insanlar için, başkalarının eline bakar halde olmak kadar onur kırıcı başka bir şey olamaz.

Öte yandan kapitalistlerin yaşanan süreci bahane ederek ücretlerde ve kazanılmış haklarda ciddi kısıtlamalara gittiği görülüyor. İş o noktaya vardı ki, işçinin, hiç yoktan iyidir diyeceği eşik aşıyor. İnsanlar, verilen ücretle çalışmakla çalışmamak arasında bir ayrım göremez hale geliyorlar. Kapitalistler, özellikle de küçük ve orta boy işletmelerde, göçmen işçiler verdikleri ölüm sınırında yaşamaya yetecek ücreti dayatıyorlar. Ne yazık ki göçmen işçiler bu ücreti kabul ediyorlar. Çünkü göçmen olmak, o ülkede yok hükmünde olmaktır esas olarak. İşte kapitalistler, bu statü tüm emekçilere dayatıyorlar.

Krizin yıkıcı dalgalarının durulmak bir yana büyüyerek devam etmesi, sadece çalışanları yıkıma sürüklemiyor. Küçük ve orta boy işletmeler de yıkıma karşı karşıya. Zaten varlığını korumakta zorlandıkları sermayeleri, kendilerine büyük hayaller kurduran o sermayeleri, aylardır süren ekonomik yıkım dalgalarına dayanmıyor. Borçlandıkça borçla-

nyorlar. Yiğidin kamçısı olan borç, artık yiğidin bedenini paramparça etmiş durumda.

Bu tablonun nüfusun yığıldığı belli başlı 3-5 kenti bir barut fıçısından farksız hale getirdiği açık. Hele de buna kırmın, kentlerin ihtiyaç duyduğu besin maddelerini "makul" fiyatlarla sağlayamamasını da eklersek, kentlerin halini barut fıçısına benzetmek bile hafif kalır. Özellikle kışla birlikte tüm bunlara, besin maddelerinin daha da ulaşamaz hale gelecek olmasını, ısınma sorununun gündeme gelecek olmasını ve okulların açılmasının getireceği yeni ekonomik-psikolojik yükü eklemek lazım.

Ve unutmayalım ki tüm bunlar, emekçilerin hergün Covid-19'la ölüm kalım ruleti oynamak zorunda bırakıldığı ve onları bu durumda bırakan devletin, "hayat eve sığar" evinizde kalın diyerek "kafa bulduğu" koşullarda yaşanıyor.

Sıraladığımız tüm bu olgular, önümüzdeki kış günlerinin sert geçeceğine, bir halk ayaklanmasına gebe olduğu iddia etmemize yeter de artar aslında. Ama biz yetinmeyelim. Çünkü kısaca özetlediğimiz -ve bu özete dahil etmediğimiz daha bir çok şeyle birlikte- bu sürecin tam olarak anlattığı, bir ayaklanmanın mayalandığı değildir. Unutmayalım ki, süreç, Covid-19 öncesi bir ayaklanmaya doğru ilerliyordu zaten. Son gelişmeler ve sonuçları, ayaklanmaya doğru akan süreci hızlandırmış ve yıkıcı, sarsıcı etkisini kuvvetlendirmiştir.

Gezi'yi doğuran tüm çelişkiler ve öfke olduğu yerde duruyor. Üstelik Gezi'nin doğmasına katkı sunan tüm siyasal ve sosyal nedenlerde güçlenmiş durumda. En basit göstergesi, "sosyal medyadan hakaret" diye tanımlanan dava dosyaları sadece artmıyor, bu davalardan oluşan bir tutsak kitlesi dahi var. Siyasi iktidar, İstanbul sözleşmesi üzerinden yaşam tarzını yeniden açıkça hedef alıyor. Bunların üstüne, kurdukları barış masası nedeniyle o günlerde geziye burun kıvrıranlar, o günden bugüne (yeni bir barış masasının kurulmasına vesile olması umuduyla dahi olsa) dört gözle bir gezi aranır durumda. Özcesi, Covid-19 sonrası yaşananların doğurduğu yıkım ve öfke, tüm bunların

üzerinde eklenmiş durumda. Bu eklemenin, öncekilerin etkisini artırıcı, derinleştirici olduğu ise unutulmamalı. Bu yüzden rahatlıkla diyebiliriz ki, Covid-19 sonrası yaşananlar, ayaklanmanın oluşumunu ve yıkıcı etkisini sıçramalı olarak artırmıştır.

Tüm bu tabloyu bütünlüklü ve devrimci anlayışla ele alan tarihin bilinçli yapımcıları, içinden geçtikleri tarihi süreci özümseyerek bilgisine ulaşmış olanlar, devrimin nesnel koşullarının düne göre daha olgunlaştığını ve devrimin öznesi olan devrimci sınıfın ve devrimci kitlelerin düne göre daha büyük bir kaynaşma/devrimin içinde olduğunu görüyorlar.

Yaklaşmakta olanı, burjuvazinin hareket tarzından da sezinlemek mümkündür. Aceleyle bekçi yasası geçirildi. Karşı-devrim sivil militarist gücünün bir kısmına resmîyet kazandırdı ve bunları kentlerin mahallelerine sürdü.

Ayasofya başta olmak üzere karşı-devrim için önem arz eden çeşitli sembolik adımlarla moraller yükseltilmeye çalışılıyor. Yakında yapımı bitecek olan Taksim Camii vesilesiyle, Taksim alanında Cuma günleri gövde gösterisi yapılacağına kuşku yok. Karşı-devrim, tabanını dövüşmek için çağırıldığında güçlü yanıt alabilmek için, uğruna dövüşeceği şeyleri soyutluktan somutluğa indirgemeye çalışıyor.

Siyasi iktidarın ve küçük ortağının Gezi'ye kinlerini kusmadıkları ve bir daha ki sefere daha acımasız olacaklarını ağızlarına almadıkları bir tek günün bile olmaması da tesadüf değil. Toplumun kararsız, tarafsız olupta devrime doğru meyleden kesimini korkuyla gereletmeye çalışıyorlar.

Öte yandan burjuva muhalefet, öfkeli tabanını ısrarla sokaktan uzak tutmak için açıklama üstüne açıklama yapıyor. Ankara-İstanbul yürüyüşü yapan burjuva muhalefet, yürüyüşte tanık olduğu ruh hali karşısında, siyasi iktidardan daha fazla korkmuş durumda. Baro yasasına ve ardından diğer meslek odalarının hedef alınacak olmasına, kıdem tazminatı gündeme olmasına rağmen, bu yapıların yönetimlerinde ağırlıkları olanlar, güçlerini birleştirip sokakta ortaya koymaktan boşuna uzak durmuyorlar.

Buralarda belli etkinlikleri olan sosyal-reformistler de aynı şeyi yapıyor. Sözde sokağın öneminden bahsediyorlar ama burjuva muhalefetin ardına sığınıp onun gibi davranıyorlar. Sokağın etkin olmasının, kendi siyasal çizgilerinin iflasının tescillenmesi olacağını biliyorlar.

Ve tüm bu burjuva cenahtaki manzaranın tamamlayıcı, siyasi iktidarıyla muhalefetiyle tüm burjuva güçlerin seçimi sürekli gündemde tutmaları.

Karşı-devrimin bu genel hali gelmekte olan ayaklanmayı bastırmaya yönelik bütünlüklü bir çaba içinde olduklarını gösteriyor.

Peki bu durumda, proletaryanın devrimci sınıf partisine düşen görev nedir? Engels, "işçi partisi bilinçsiz sürecin bilinçli yürütücüsüdür" der. Hareketin bilinçsizce gittiği yol ortada: Ayaklanma. Öyleyse, ayaklanmaya doğru kendiliğinden giden kitlelerin (ama asıl olarakta bu saldırının gelişimini ve akıbetini belirleyecek olan devrimci kitlelerin) bu sürecini bilinçli olarak yönetmek devrimci partiye düşen görev.

Bunun için yapılması gerekenlerden biri, kitlelerin ayaklanma sürecinde güç kaybına uğramasını önleyecek (sermayenin kimi tavizlerle kitlelerin bir kısmını ayaklanmadan koparmasını önleyecek) yani mücadelenin birliğini sağlayacak hedefi belirlemektir. Bu hedef en öne çıkıp, kitle hareketinin vazgeçilmezidir. Bu hedef elde edilmediği takdirde, elde edilen hiçbir şeyin korunamayacağını kitle yargısı haline getirmektedir. Bu, harekete dışardan dayatılmaz bu yüzden ancak hareketin kendiliğinden dile getirdiği fikrin, bilinçlice ifadesi bu etkinliğe ulaşabilir. Bu hedef, faşizmin yıkılması ve politik özgürlüğün elde edilmesidir. Herkesin insanca yaşama talebinin gerçekliğe dönüşmesinin yolunu açacak olan da bu hedefe ulaşmaktır.

Bir diğer şey, mücadelenin pratiğinin birliğini sağlayacak bir örgütlenmenin sağlanmasıdır. Halk, devrimci kitleler kendi kendilerini yönetmek istiyorlar. Yıllardır onlar adına başkalarının yönetmesinden bıkmış durumdadır. Aldatılmaktan bıkmışlar. Öyleyse bunun yolu ve yöntemi ortaya konmalıdır. Halk kendi temsilcilerinden oluşan bir kon-

seyle bu süreci kendi yönetmelidir. Halk temsilcileri konseyi, hem mücadelenin pratik birliğinin sağlanmasını hemde halkın karar alıp aldığı kararı kendisinin uygulamasını, ayaklanmayı yönetmesini sağlar. Zaferden sonra ise iktidar organı olarak devam eder.

Diğer bir şey, ayaklanma yoluna giren halkın zafere kadar bu yolda yürütmesinin ve bu sürecin nihai zaferle taçlandırılmasını güvenceye almak. Bunun tek güvencesi vardır, o da, proletaryanın, bu sürecin kendi önderliği altında yürütmesini sağlamasıdır. Bu süreç öncülük, önderlik etmesidir. Dolayısıyla işçi temsilcileri konseyinin gelişiminin hızlanması, sürecin temel güvencesidir.

Bir başka şey, burjuvazinin hareketin her aşamasında, kitle hareketini bölmek için devreye alacağı politik çevirme saldırıdır. Bunun içindir ki, uzlaşmacılık en sert şekilde hedef alınmalı, reformist düşüncelerin kitleler nezdinde teşhir ve tecrit edilmesi yönünde yoğun çaba harcanmalıdır. Uzlaşmacılığın sembolü olan parlamentarizme dair yaratılmaya çalışılacak her türden sahte umutların önüne geçmek en önemli ödevlerdendir.

Bir başka şey ise, Gezi deneyiminin ve başka ülke deneyimlerinin gösterdiği gibi, ayaklanma demek, sert bir savaş demektir. Öyleyse bu savaşta, teknik, moral, deneyim olarak hazırlık gerekir. Devrimci bir partiye düşen görev, bu hazırlığı sağlanacak mücadele araç ve biçimlerini öne çıkarmak; kitleler bunlara baş vurduğunda deneyim ve bilgini yardımcıyla doğal önderleri haline gelmeyi başarmak; kitlelerin kendiliğinden hareketlerinin bu yönde gelişimi için çaba harcamaktır.

Ve elbette, tüm bunları ve daha başkalarını yaparken, bir güç örgütü haline dönüşmeye de özen göstermesi gerekir devrimci sınıf partisinin. Şüphesiz, dönemin gerekliliklerini yerine getirmeye çalışmak, aynı zamanda bunu yapan iradeyi de devrimci bir güç haline getirir. Ama buna rağmen, bunun başarılması da özenle gözetilmesi gereken bir konudur. Çünkü tarihten biliyoruz ki, devrimlerin zafere ulaşmasının son tahlilde garantisi, devrimci partinin etkinliğidir.

"Daha Önce Yaptım..."

Bir uzman çavuş tarafından kaçırılıp, tecavüze uğradıktan sonra intihar eden İpek Er'in hayatını kaybettiği günlerde, yine Kürdistan'da bir başka astsubayın 17 yaşındaki çocuğa tecavüzü ortaya çıktı.

İpek Er'in ismini ve yaşadıklarını herkes annesinin "belindeki silaha ve devlete güvenerek bunları yaptı" isyanıyla duyumuştur. Soruşturma açılmaya bile gerek duyulmayan fail Musa Orhan ise, sosyal medyanın baskıları ile 6 günlüğüne dahi olsa tutuklanmıştı... "Daha önce de yaptım, bana bir şey olmaz" deme cesaretine nereden ve nasıl sahip olduğu da ortaya çıkmış oldu. Hemen arkasından ortaya çıkan N.A. olayı da aslında bu konunun sistematik olduğunu ortaya koyan bir olay oldu.

Van'da abisinin şiddetine uğrayan, babası cezaevinde olan 17 yaşındaki N.A., cep telefonunu satarak bir devlet yurdunda kalmaya başlamıştı. Madde bağımlısı ağabeyinin boğazına bıçak dayamasının ardından evden ayrılarak çocuk esirgeme yurduna yerleşti. Hemen ardından da A.P. ve astsubay T.A. ile tanıştı.

A.P. tarafından Van Gölü sahilinde tecavüze uğradı, ardından da astsubay T.A.'nın evine götürülüp alkol içirilerek cinsel saldırıda bulunuldu.

İki kişinin cinsel saldırısına maruz kalan N.A., yaşadıklarını annesine anlattı, anne Van Cumhuriyet Savcılığına

suç duyurusunda bulundu. Ancak savcılık, "kişinin rızası var" gerekçesiyle soruşturma başlatmadı. CMK tarafından görevlendirilen avukat ise duruma itiraz ederek 16 yaşında olan bir çocuğun rızasının söz konusu olamayacağını, askerden şikayetçi olunmazsa bile bu durumun bir istismar olduğunu hatırlatarak, asker hakkında suç duyurusunda bulunulması ve savcılığın kişiyi ifade çağırması gerektiğini söyledi. Savcı, A.P. hakkında tutuklamaya dönük arama kararı çıkardı. Bu esnada N.A.'nın hamile olduğu öğrenildi.

Aynı günlerde, yine Kürdistan'da ardı ardına kadın cinayetleri gelmeye devam etti.

Batman'da 21 yaşındaki Ebru Tekin, boşandığı erkek tarafından silahla vurularak öldürüldü... Pınarbaşı Mahallesi'nde yolda yürüyordu ve eski eşi M.D. otomobille takip etmeye başladı. En uygun zamanda da Ebru'ya yaklaşarak silahla ateş etti.

2 çocuk annesi Ebru Tekin başından

ve boynundan vurulmuş olarak hastaneye kaldırılrsa da, tüm müdahalelere rağmen kurtarılamadı. Katil ise kısa sürede yakalandı.

Urfa Ceylanpınar'da 19 yaşındaki Nurbari Mihrican, ağabeyi tarafından öldürüldü. Nurbari, halasının evinde iken, gece yarısı 29 yaşındaki ağabeyi Salih Mihrican'ın bıçaklı saldırısına uğradı ve yaralı olarak kaldırıldığı hastanede yaşamını yitirdi.

Nurbari, girdiği YKS-2020 sınavında yüksek puan alarak, Tıp Fakültesine gitmeye hazırlanıyordu. Katil ağabeyin ise çıkarılan infaz yasası ile cezaevinden salıverildiği öğrenildi... Nurbari ve diğer aile fertleri daha önce de Salih Mihrican tarafından tehdit edilmiş, emniyete şikayet etseler de "İfadesi alınır bırakılır" denilerek aileyi koruyamayacakları söylenmiş. Sonuçta tutuklanan ağabey, bir ay sonra infaz yasasıyla salıverildi ve ilk iş kardeşini katletti...

Diyarbakır'da tutuklu olduğu cezaevinden firar eden Veysi Yolbaş, evli olduğu 29 yaşındaki Remziye Yolbaş'ı katletti. 27 Ağustos akşamı Remziye Yolbaş'ı evinde katleden firari, kayıplara karıştı...

Tüm yaşananlar, katillerin korunması, soruşturulmaması, cezasızlık vb. kadın cinayetlerinin politik olduğunu yeniden ve yeniden gösteriyor bizlere...

Sahte Anket Yaptırıp İşten Attılar

Tempo Çağrı Merkezi yöneticileri, çağrı merkezi çalışanlarına müşterilerin doldurması gereken anketleri yaptırdı. Durum anlaşılınca da işçileri işten çıkardı. İşçiler yöneticiler tarafından tehdit edilmeye devam ediyor.

Dijitürk ve BeinSports'a hizmet veren Tempo Çağrı Merkezi'nin Batman'daki çalışanları Temmuz ayında ard arda işten çıkarıldı. 28 işçi işten çıkarıldığı Tempo Çağrı Merkezi'nden işten çıkarılma nedeni ise Net Promoter Score (NPS) adı verilen müşteri memnuniyeti anketlerini işçiler tarafından doldurulmuş olması. Çağrı merkezi çalışanları İş Kanunu'nun 25. maddesinin, E Fıkrası gerekçe gösterilerek işten çıkarıldı.

İşten çıkarılan işçiler NPS anketlerinin, 14 Temmuz tarihinde şirket yöneticileri tarafından çalışanlara doldurulması için yönlendirildiğini, bunu yöneticilerin bilgisi olmadan yapabilmelerinin teknik olarak mümkün olmadığını belirtti.

İşçiler, yapılan işlemlerin usulsüzlüğünün şirkete ait olduğunu Whatsapp yazışmalarıyla kanıtladı.

İşçilere gönderilen işten çıkarılma belgesinde ise, "14.07. 2020 tarihli tutanak ile de üzerinde sabit olduğu üzere müşterinin doldurması gereken anketleri sizin doldurduğunuz tespit edilmiştir" ifadeleri yer aldı.

Tempo Çağrı Merkezi işçileri 6 Ağustos günü Batman'da basın açıklaması yaparak bu haksızlığa karşı mücadele edeceklerini söyledi.

İşten çıkarılan işçilerden Yunus Emre Yıldız, "Batman Tempo Çağrı Merkezi İş Süreçleri Dış Kaynak Hizmetleri AŞ'de çalışan arkadaşlarım ve benim iş akdimiz feshedildi. İlgili fesih süreci Tempo Çağrı Merkezi yetkililerince kanununa uygun gibi gösterilmeye çalışılıyor" dedi.

"Sözde ben ve ekip arkadaşlarımızın sistem üzerinden kişisel çıkar sağlama yoluyla işlem yapmışız. Bize itham edilen bu iftira içerikli söylemleri asla kabul etmeyeceğiz" diyen Yıldız, çağrı merkezinin buna ilişkin bir delil de gösteremediğini vurguladı.

Şirket yöneticilerinin yetkilendirmesi olmaksızın işlem yapmadıklarını belirten Yıldız, onlarca kişinin aynı anda, aynı şekilde şirketten çıkar sağlanmak üzere işlem yapılmasının hayatın olağan akışına da aykırı olduğuna dikkat çekerek, bu konuda yasal ve hukuki

olarak gerekli girişimlerde bulduklarını söyledi.

Müşteriler yerine çalışanlara anket yaptıran yöneticilerin, olayın ortaya çıkmasının ardından işçileri, "Tek faldosunda kafasını kopartırım", "Kimse umrumda değil ölmekle hatta girecekler" diyerek tehdit ettiklerini belirten Yıldız, kendisinin de ayrıca kişisel olarak aranıp tehdit edildiğini telefon kayıtlarını paylaşarak aktardı.

Tempo Çağrı Merkezi işçilerinin sürekli yöneticilerin hakaret ve tehditlerine, acımasızlıklarına maruz kalarak çalıştıkları da, yöneticilerle iş nedeniyle yapılan yazışmalarda açıkça görülüyor.

Şirket yöneticileri işçilerle yaptıkları yazışmalarda işçilere şiddet uygulayacağına dair tehditlerde bulunuyorlar ve bunu "Teknikle bir kızı bayılmışlığım var" diye örnekleyerek anlatıyor.

Tempo Çağrı Merkezi yöneticileri işçilerin sağlık durumları konusunda da son derece acımasız davranıyor. Sağlık sorunları bulunan ve tedavi görmesi gerektiği için izin kullanmak isteyen bir işçi için "Ölmekle hatta girecekler" yanıtı veriliyor.

İşçiler Batman'da yaşadıkları hak gaspına karşı imza kampanyası ve basın açıklaması yapmak istediklerinde de pandemi gerekçesiyle engellendiler. Batman Tempo Çağrı Merkezi işçilerinin, 11 Ağustos'ta Batmanpark AVM önünde yapacağını duyurduğu imza kampanyası, polis ve Batman valiliği tarafından engellendi.

Tempo Çağrı Merkezi işçilerinin işten çıkarılması ve tehditlerin devam etmesi üzerine İşçi Temsilcileri Konseyi (İTK) ve Emeğin Gücü Derneği de işçilerle dayanışmaya geçti ve yazılı bir açıklama yayımlayarak işçilerin mücadelesine destek olma çağrısını yaptı.

Tempo Çağrı Merkezi işçileri önce 8 Ağustos'ta İTK ve Emeğin Gücü

Derneği'nin birlikte mücadele yürüttüğü Cadde 54 AVM ve Siyah Kalem Mühendislik işçilerinin Kadıköy İskele Meydanı'nda yaptıkları basın açıklamasına katılarak seslerini duyurdu.

Tempo Çağrı Merkezi işçilerinin işlerine iadesi talebiyle İşçi Temsilcileri Konseyi (İTK) ve Emeğin Gücü Derneği, işçilerin işlerine iadesi talebiyle 12 Ağustos'ta İzmir ve İstanbul'da da eş zamanlı eylem gerçekleştirdi.

İzmir'de Karşıyaka semti Vodafone mağazası önünde, İstanbul'da ise Şişli'de bulunan Tempo Çağrı Merkezi Genel Müdürlüğü önünde yapılan eyleme, hakları gasp edilen Cadde 54 AVM işçileri ve Siyah Kalem Mühendislik işçileri ve başka işyerlerinden inşaat işçileri de katılarak destek verdi.

Mücadelede kararlı olan Tempo Çağrı Merkezi işçileri, 25 Ağustos günü tekrar İşçi Temsilcileri Konseyi (İTK), Emeğin Gücü Derneği DISK'e bağlı sendikalar ve çok sayıda kurumun katılımıyla Şişli'de Profilo İşmerkezin bulunan Tempo Çağrı Merkezi Genel Merkezi önünde eylem yaptı.

İşçi Temsilcileri Konseyi / Emeğin Gücü Derneği'nin "Tempo Çağrı Merkezi'nde Hak Gaspına Son!" pankartı, Tempo Çağrı Merkezi İşçileri Dayanışmasının ise "Atılan İşçiler Geri Alınsın" pankartı açtığı eylem Tempo Çağrı Merkezi'ne "Tempo Şaşırma Sabrımızı Taşırma", "Tempo İşçisi Yalnız Değildir" sloganları atılarak yürüyüşle geline.

Tempo Çağrı Merkezi patronlarının usulsüzlük, hak gaspı ve iftiralarnı bir kez daha İstanbul'da teşhir ederek hakları için mücadele edeceklerini belirtti.

Eyleme katılan kurumlar da yaptıkları konuşmalarla Tempo Çağrı Merkezi işçileriyle birlikte mücadele edeceklerini vurguladılar.

"UNUTMAK"

Kenan Kızıl

Birkaç gün önce bir TC "mahkemesi", bir kadını taciz etmekten dolayı 25 yıl ceza alan bir "kişi" için "unutulma hakkından" yararlanma kararı verdi!

Hani mahkeme duvarlarında koca koca harflerle bir söz yazılıdır: "Adalet Mülkün Temelidir!" diye. Hani herkes de bu sözü kendince yorumlar, kimine göre kasıt devlettir, kimine göre hak-hukuk, kimine göre de mal-mülk. Peki bu örnekte bu adalet neyin temeli oluyor? Bunun cevabını da yazacak mısınız o koca koca harflerle, o mahkemelerinizin o duvarlarına!..

"Yüce adaletin" bu kararı nedeniyle artık bu insanlık düşmanı ve (binlerce benzer karar geleceğinden dolayı) insanlık düşmanlarının tamamı için hiç bir şey yazılıp söylenemeyecek. Bir yanda tüm toplumu unutmakla cezalandıran bu "yargı" kararına karşı doğru düzgün bir ses çıkarılmaması diğer yanda kadına karşı işlenen sonsuz suçlar silsilesi. Sadece bu bile içinde yaşadığımız bu toplumun ne kadar derin bir çürümenin içinde olduğunu göstermeye yetiyor. Zira sineye çekilen ve yeterince ses çıkarılmayan bu tür şeyler öylesine çoğaldı ki engin sanılan o sinelerden çoktandır ağır bir leş kokusu yayılmaya başladı bile!..

"Pek yüce Türk yargısı"nın bu emsalsiz unutturma kararına rağmen ya da buna karşın unutulmamalı ki, insanlığa karşı işlenmiş bir suçun unutmak en hafif deyimle yenilerinin işlenmesine göz yummak ve hatta bunu desteklemektir. Buna karşılık hatırlamaksa bir görevdir ve hatta bazen de bir erdem. Öyleyse ister harika bir yaşamışlığı isterse de kötünün en kötüsünü unutmamanın yararı ne? Size, bize, doğmuş ya da doğacak olan çocuklarımıza, yarınlara ne faydası olacak. Unutmak bir insanın görevi olamaz ve hiç bir şart altında bir erdem sayılmaz. Unutmak; insanın yarını, sevimleyecek kadar çok şeyi olsa da bugünü sevecek hiç bir şeyi olmasa bile, dünü unutmak, kendini unutmak, en uzağındakini unutmak, biraz uzağındakini unutmak, en yakınındakini unutmak, yok saymaktır!..

Elbette diğer bir yandan unutmak kendi içinde insan doğasının bir özelliğini de taşıdığı için belli bir noktaya kadar normal sayılabilir. Ancak buradaki unutmak kendiliğindendir ve eylemin edilgenliği oranında insan masumiyeti de korunmuş olur. Lakin buradaki şart buradaki unutmamanın istisnai ve toplumun geriye kalanını etkilemeyecek derecede önemsiz konu, konular ya da olay, olaylar şeklinde olmasıdır. Kısacası unutulmuş şeyin toplum nezdinde bir kıymeti harbiyesi yoktur. Bu istisnai durum dışında, insanın bilinçli doğası (psikolojisi) ciddi konularda unutmak eylemini reddeder. Bu nedenledir ki, unuttum diyenler çoğunlukla kendilerine ve başkalarına yalan söylemektedir. Evet, belki de bu kadar basit değil denenebilir ama hepsi bu kadar basit.

Sorum şu ki bütün bunlara rağmen unutmuyoruz. Unutamadığımızda unuttuğumuz gibi yapıyoruz. Unuttuğumuz gibi yapamadığımızda bilmezden geliyoruz. Bilmezden gelemediğimizde anlamamış gibi yapıyoruz. Anlamazlığa veremediğimizde fark etmemiş gibi yapıyoruz. Oysa her şeyin bal gibi de farkındayız, her şeyi gayet iyi biliyoruz, anlıyoruz ve hatırlıyoruz; ama buna rağmen "mış", "miş" gibi yaparak bencilce hayatlarımızı devam ediyoruz. Bunun ise sadece bir anlamı var; ikiyüzlülük. Maalesef, ikiyüzlülük sınıflı toplum insanının ayırt edici özelliklerinden biridir.

Unutma adlı bu hastalıklı durum ya da unuttuğumuz gibi yapan bu ikiyüzlülük yaşamın her alanında mevcut ve bugün olduğu gibi dün de böyledir. Özellikle de kadınlara karşı işlenen suçlar söz konusu olduğunda kat be kat artıyor. Bunun binlerce onbinlerce örneği var. Dinsel mitolojiden, bilim cephesine oradan günlük hayata varana dek. İşte üç kısacık örnek.

Bize hep şunu söylediler (hala da söylüyorlar!): "Cennet annelerimizin ayaklarının altında!" Fakat annelerimizin de babalarımızın ayaklarının altında çiğnenmekte olduğunu hiç söylemediler. Ve yine hiç söylemediler ki, eğer anneler babaların ayakları altında, bütün çocuklar da bu ayakların altında ezilmekte ve acı çekmektedir. İşte hepimiz hayata buradan başlıyoruz; babalarımızın ayakları altında çiğnenen annelerimizin acılarıyla dolu çığlıklarının içinden çıkıp gelerek. Yani aslında bize söyle diyorlar; işte cennet orada babalarımızın var olduğu, dövdüğü, katlettiği annelerimizin ayaklarının altında! İyi de bu cennetin değil olsa olsa cehennemnin yolu hatta kendisi değil midir? Fakat esas sorun bu değil zira bu mitteki iki yüzlülüğü fark etmeyen hiç kimse olmadığı halde, farkında değilmiş gibi yapılmıştır ve işte esas sorun da budur.

Aymazca unuttuğumuz numaraları yapan bu iki yüzlülüğün bilim cephesindeki sayısız örneğinden biri de Marie Cure'ye karşı yapılanlardır. Bilim alanındaki büyük başarılarına rağmen hem bilim cephesinde hem de özel hayatında erkek egemen sınıflı toplumun baskılarına karşı mücadele etmek zorunda kaldı. Zira o "muhteşem" Avrupa'nın o "süper" erkek profesörleri bir kadının profesör olamayacağı düşünüyorlardı. Marie Cure gibi bir bilim dağı karşısındaki bu çapsızların dehaları öylesine engin ve karakterleri öylesine sağlamdı ki onun karşısına sayısız engel çıkarmakta hiç bir sakınca görmediler. Çünkü o sıralar bilim, "Tanrı dağı" kadar erkekti. Hepsini bu da değil, eşi Piere ölmüştü ve yeniden aşık olma cüretini göstermişti. Bu yüzden Avrupa'nın o aydın gerçinen eril çetesi acımadan onu linç etmeye başlamıştı; çünkü hepsi "Tanrı dağı" kadar ikiyüzlü ve erkektiler.

Son örnekte şu anki sosyal yaşamımızdan. Zira yirmibirinci yüzyılın safağındaki resmimizin bir parçası da budur. Çoğu insan hatta neredeyse herkes bugün kadınların özgür olduğunu söylemekte. Doğru ya kadınlar o kadar çok özgür ki tıpkı erkekler gibi nasıl yaşayacaklarına kolayca karar verebiliyorlar. Madem böyle o halde çok basit bir soruyu kendimize sormakta hiç bir sakınca yoktur. Bir erkek olarak, en son ne zaman bir kıyafeti giymeden önce, şöyle düşündük: "Başkaları ne düşünürse düşünsün, bunu beğendim ve giyeceğim!" Çok basit bir şey değil mi ama kadınlar hergün bu cesarete ihtiyaç duyuyor, duymak zorunda kalıyor. Bazıları bu cesarete övgüler dizebilir. Fakat bırakalım saçma sapan övgüleri bir kenara. Eğer bir kadın istediği gibi giyinmek, istediği gibi yaşamak, istediğince konuşmak, istediği işi yapmak için ayrıca bir cesarete ihtiyaç duyuyorsa orada ne övülecek bir şey ne de özgürlük vardır, orada var olan bunu görüp de görmemiş gibi yapanların ikiyüzlülüğü ve esasta da sınıflı toplumun o iğrenç erkek egemen kültürüdür.

Şimdi ve hala bunların geçmişte kaldığını söyleyenler varsa, her gün vurulan, kurşunlanan, lime lime edilen, tacizlere uğrayan onlarca kadına rağmen; yaptıkları tek şey bu suçların üstünü örtmek ve tekrar etme pahasına söylemeliyiz ki yenilerinin de yolunu açmaktır. Bütün bunların ne kadar çok geçmişte kaldığının son ispatı bir kaç gün önce Sirt'ten geldi. Bir subay çocuk yaştaki bir kadını, bir çocuğu kaçırdı ve dört gün boyunca taciz etti. Olay açığa çıktıği halde bu subay tutuklanmadı ve eğer işlediği bu adice suçun delilleri adli denemeseydi hala da tutuklanmayacaktı. Ancak bu subayın da tıpkı onlarca örneğinde olduğu gibi çok da uzun süre tutuklu kalmayacağı da kesin. Peki bütün bu rezaleti kaç kişi hatırlayacak. Belki bu yazdıklarımızda karşı çıkılacak ve asla unutulmayacağı söylenecektir. Tıpkı bir kaç yıl önce Adana'da kaçırılarak bilekleri kesildikten sonra ateşe verilen genç kadının adını unuttuğunuz gibi ve tıpkı bedeni şuan Dersim'de bir barajın dip çamurunda aranan kadının adını unuttuğunuz gibi. Hatta daha bir ay önce cesedi bir varile konarak İstanbul ormanlarına gömülen kadının adını unuttuğunuz gibi...

Şurası açık ki bu toplumsal sistem ayakta kaldığı sürece insanlık daha da fazla tükenecek, hem de çürüyerek. Artık burumuzu yıkıp geçerek ruhumuzu kanatan bu iğrenç kokudan kurtulmanın zamanı geldi. Artık bu yaşayan ölülere tahammül etmek imkansız...

Belki bir "mahkeme" de bu leş kokusunu unutmamız için yeni bir karar alır ve böylece bu defa da o "yüce adalet" çürümenin temeli olur ve de sessiz kalanların hepsi de bu çürüme hakkını sonuna dek kullanır.

Hatırlamak, unutmamak, insan kalabilmekte ısrardır. Seçim sizin!..

Kıbrıs'ta Umudumuz Gelecek Festivali

Umudumuz Gelecek Kültür Sanat Festivali 27 Ağustos Perşembe akşamı Lefkoşa Taşkınköy Spor Kulübü tesislerinde gerçekleştirildi.

Son dönemde Kıbrıs'ta da giderek artış gösteren Covid-19 salgını nedeniyle kalabalık etkinliklere getirilen kısıtlamalar ve buna bağlı halkta oluşan tedirginliğe rağmen sınırlı bir katılımı gerçekleştirilen festivalde birçok müzik grubu ve sanatçı yanında el-ışi stantları, Üretim Merkezi üyelerinin hazırladığı bir çok farklı el işi ürünü ve Üretim Merkezi Resim Atölyesi'nin sergisi yer aldı.

Etkinlikte bir konuşma yapan Üretim Merkezi Başkanı Yusuf Alkım bu yıl ilkini gerçekleştirdikleri Umudumuz Gelecek Festivali'ni öntümüzdeki yıllarda daha geniş ve birkaç güne yayılan geleneksel bir hale getirmeyi hedeflediklerini belirtti.

Alkım konuşmasında Festivalin adını "Umudumuz Gelecek" olarak belirlediklerini, bunun nedeninin ise geleceğe dair salgınlardan ve açıklardan arınmış, daha adil, eşit ve sömürsüz bir dünyaya duydukları umuda vurgu yapmak olduğunun altını çizdi. Bu yılki festivali hazırlar-

ken özellikle son günlerde artış gösteren Covid-19 vakaları nedeniyle bir tedirginlik yaşadıklarını aktaran Alkım, festivali iptal edip etmeme konusunda birkaç kez düşündüklerini, ancak her şeye rağmen sınırlı bir katılımı gerçekleştirilecek şekilde bu etkinliği yapmaya karar verdiklerini söyledi.

Bu yıl ilki gerçekleştirilen festivali eksiklerini görebilmek ve gelecek yıllarda daha organize bir şekilde hareket edebilmek için deneyim kazanma aracı olarak değerlendirdiklerini de belirten Alkım, etkinliğin gerçekleştirilmesinde görev alan dernek üyelerine, etkinlik alanı, ses sistemi ve organizasyon konusunda çok büyük bir katkı yapan Taşkınköy Spor Kulübü tesislerinin işletmecileri Arda Gündüz ve Turgut Çalıcı'ya, değerli el işi çalışmalarını ile stant açanlara ve son olarak sundukları projeye talep edilenin çok altında bir maddi destek vermeyi uygun görsede Kültür Dairesi'ne teşekkürlerini dile getirdi.

Saat 20.00 sularında başlayan Umudumuz Gelecek festivali yaklaşık olarak 23.30'a kadar devam etti. Festivalin bitiminde etkinlikte sahne alan sanatçılar hep birlikte sahneye çağrılarak anı fotoğrafı çekildi.

MÜCADELE BİRLİĞİ

Mücadele Birliği Gazetesi / Sayı: 101 / 1 - 15 Eylül 2020 / Yayın Süreli Dağıtım Sahibi: Yeni Dönem Yayıncılık Basın Dağıtım Eğitim Hizmetleri Tanıtım Org.Tic.Ltd. Şti. Adına: Gamze Nihal İYİDOĞAN / Genel Yayın Yönetmeni: Süleyman Acar / Adres: İskenderpaşa Mah. Sofular Cad. No: 8/3 Fatih - İSTANBUL / Tel-Fax: 0 (212) 533 32 57 / Sor. Yazı İşl.Müdürü: Gamze Nihal İYİDOĞAN / Baskı Yeri: Alesta Ajans Basım Medya ve Bilgi Teknolojileri San.Tic.Ltd.Şti - Davutpaşa Cad. Güven İş Mekezi No:83 D Blok D.349 Topkapı - İSTANBUL / Tel 0 212 5012120

www.mucadelebirligi8.net
www.facebook.com/MucadeleBirligiGazetesi
www.twitter.com/mucadelebirlig3

info@mucadelebirligi.net
mucadelebirligi@gmail.com
mucadelebirligi@hotmail.com

“Ölümü Yaşadık”

Yunanistan’ın Halki Adası açıklarında 100’e yakın göçmeni taşıyan bot battı; Nusaybinli bir baba ve 3 yaşındaki oğlu kayıp. Botta bulunan Sadiye Aslan, “Can pazarı yaşadık, artık ölümü hissediyordum” dedi.

Muğla’nın Marmaris ilçesinden 24 Ağustos Pazartesi günü İtalya’ya doğru yola çıkan, mültecileri taşıyan bot Yunanistan’ın Halki Adası açıklarında battı. Kapasitesinin üzerinde kişinin bindirildiği bot, gece yarısı Herreke Adası yakınlarında alabora olunca göçmenler ölümle yüz yüze kaldı. Botta, 4 parça Kürdistan’dan 40 yakın kişinin dışında Afgan, Suriyeli Arap ve Somalilerin olduğu öğrenildi.

Yunan Sahil Güvenliği, Rodos Adası’nın batısında bulunan Halki Adası açıklarında batan bota 92 kişinin kurtarıldığını açıkladı. Batan kurtarılan araçları başlatılan arama-kurtarma çalışmalarına beş gemi ve iki askeri helikopterin yanı sıra bir donanma gemisi ve beş sahil güvenlik botunun katıldığı aktarıldı. Yetkililer, bottaki yolcuların aldıkları bir imdat çağrısı üzerine harekete geçtiklerini belirtti. Botta toplam kaç kişi olduğu ve sığınmacıların milliyetlerine ilişkin resmi açıklama ise yapılmadı.

Batan bottan kurtarılan araçları da çocuklar ve yaşlıların da bulunduğu sığınmacılar Rodos Adası’na götürüldü. Botta bulunan ve ölümün kıyasından dönen Şadiye Aslan, Kızıltepe Belediyesi eski Meclis Üyesi. Belediyeye kayyum atandıktan sonra tutuklanan ve bir süre cezaevinde kaldıktan sonra tahliye olan Aslan geçtiğimiz günlerde ‘Mardin KCK davası’ndan 6 yıl 8 ay hapis cezası aldı.

Telefonla ulaştığımız Şadiye Aslan çok fazla insanın bindirildiği botun alabora olduğunu belirterek, yaşadıkları trajediyi şöyle anlattı: “Pazartesi gece saat 11 gibi Marmaris’ten çıktık, bizi bir ormana bıraktılar. Orada 2 saat bekledik, daha sonra 2 saat fazla yürüyerek sahile indik. Sahilde bizi tekne bekliyordu. Bize 60 kişinin bineceği söyleniyordu ama sayı çok fazlaydı. Biz, ‘Bu bot bu kadar insanı taşımaz’ diye itiraz ettik. Ancak adam ‘Bir şey olmaz taşır, 300 kişiye yakın insanı da taşır’ dedi. Biz başta böyle olduğunu bilseydik binmezdik.

Bir süre yol aldıktan sonra bot delikti ve su almaya başladı. Sürekli suyu boşaltarak yol almaya çalıştık. Hatta su motoru getirip suyu tahliye etmeye çalıştılar. Ancak bot sürekli su almaya başladı. Biz batmaya başladık... Çevremizde Çin ve diğer ülkelere ait yük gemileri vardı. Ancak

kimse bize yardım etmiyordu. Bütün imdat çağrılarımıza rağmen adeta film izler gibi bizi izliyorlardı.

Biz yola çıkarken bütün telefonları toplamışlardı. Batmaya başlayınca telefonları dağıttılar. O esnada telefonla arama yapmak isteyen Afgan kadının telefonunu alıp denize attılar. Kaçakçı önce kendi akrabalarına can yeleği verdi. Sonra bir bota binip uzaklaştı. Biz de can yeleklerini giydik, çünkü artık iyice batmaya başlamıştık.

En son aklıma Almanya’daki yakınımı aramak geldi. Haber verdim bir süre sonra Yunan sahil güvenliğine yardım geldi. Sahil güvenliğinin yardımına gelmesinden sonra çevrede daha önce hiçbir şey yapmadan bizi izleyen yük gemilerinden de suyun üzerinde insanlara yardım edilmeye başlandı. Gözümüzün önünde insanlar kayıp gitti.

Bildiğimiz kadarıyla kayıp insanlar var. İsmi bildiğimiz Yunus adlı Nusaybinli bir baba ve 3 yaşındaki oğlu Hasan kayıp. Eşi şu anda kriz geçirmiş durumda.

Hatta 5 kişinin Türkiye tarafına götürüldüğü yönünde de bilgi aldık. Türkiye’ye götürülenlerin adını bildiğimiz Hnda, Şükriye ve Dilgeç. Onların Türkiye’de olduğu yönünde bilginiz var. Hala bilgisini almadığımız arkadaşlarımız da var.

Biz şu anda Rodos Adası’nda bir yere kapatılmış durumdayız ve ne olacağı yönünde bir bilgiye sahip değiliz. Burada 4 parça Kürdistan’da 40 yakın insan var. Kürtlerin dışında Afgan, Suriyeli Araplar ve Somaliler de var.”

Yunan basında çıkan haberlerde Türk tarafının arama-kurtarma çalışmalarına müdahale ettiği belirtildi. Basında çıkan haberlerde, kurtarma operasyonuna katılan helikopterin lazerle taciz edildiği, Türk sahil güvenliğinin Yunan Donanması’na ait bir tekneye çarpma girişiminde bulunduğu yazıldı. Söz konusu bilgilere ilişkin ise Aslan şunları söyledi: “Arama kurtarma çalışmaları başlarken bir can pazarı yaşıyorduk. Havada 2 tane helikopter vardı ama bu helikopterler hangi ülkeye aittir bilmiyorum. O anda ciddi bir can pazarı yaşıyorduk. Artık ölümü hissediyordum. İlk aklıma gelen o esnada kimin kurtarıldığı idi. Çünkü çok sayıda tanıdık arkadaşım vardı. Kimlerin müdahale ettiğini bilmiyorum. Şu anda gözümün önünde kayıp olan insanlara ne olduğunu merak ediyorum.”

Not: Yunanistan’da sürgün olan gazeteci Erdoğan Zamur tarafından kaleme alınmıştır.

GECEKONDU VE KENT YOKSULLARI

“Yarı gecekondu, yarı cennet şehre baskarken zihnini düşüncelere kapırdı. Bir yer nasıl olurda böyle hem çirkin ve vahşi, hem de güzel olabilirdi?”

Chris Abani

“Gecekondu mahallesi” kavramı ilk olarak, hırsızlıktan hüküm giymiş yazar James Hardy Vaux’un 1812’de yayımlanan “Vocabulary Of The Flash Language” başlıklı sözlüğünde geçer. Ve; “haraç alıp vermek ve yasadışı ticaret yapmak” fiilleriyle eşanlamlı kullanılır.

O yıllarda; bütün gecekondu mahallelerinin ortak özelliğinin viran evler, aşırı kalabalık, hastalık, yoksulluk ve “ahlak düşkünlüğü”nün bir karışımı olduğu yönünde genel bir yargı mevcuttur. 19. yüzyılın burjuvaları için elbette işin ahlaki boyutu belirleyiciydi. Gecekondu mahallesini her şeyden önce yola gelmez, vahşi bir toplumsal “tortu”nun ahlaksızlık içinde, çoğunlukla da müthiş bir isyankarlık içinde çürüdüğü bir yer olarak tasavvur etmekteydiler.

Yukarıdaki tanımın bugünkü yerel yönetimler ve devlet kurumlarındaki karşılığı pek değişmiş benzemiyor. Şöyle ki; resmi kurumlar yeri geldiğinde, “uyuşturucu, hırsızlık, fuhuş, terör yapılanmaları için zemin hazırlayan, hatta içinde barındıran, eğitimden yoksun insanların yaşadığı yerlerdir, derhal temizlenmelidir” demekten geri durmuyorlar. Aynen “Viktorya” döneminin yaklaşımına benzeyen kibir ve seçkincilikle yaklaşılır ve en temel hıfzısıhha sorunlarına bile çözüm üretilemez.

Bugün gecekondu sakinleri, gelişmiş ülkelerin, kent nüfusunun sadece %6’sını oluştururken, bu oran az gelişmiş ülkelerin %78,2 gibi bir bölümüne tekabül ediyor. Tam olarak küresel kent nüfusunun 4’te 3’ü demektir bu. Bu şu demek değil; yoksulların her gün daha fazla yoksullaştığı, zenginlerin her geçen gün daha fazla zenginleştiği, küresel kapitalizmin eşitsiz gelişim yasasının yoksullaştırdığı insanların hepsi, gecekondu mahallelerinde yaşıyor.

İstanbul’un çevresindeki gecekondu, aslında İstanbul’u bu tür gecekondu bölgelerinin, sınırlı bir organik birliği olan bir kümeleşmesi olarak düşünmek yanlış olmayacak. Yeni gecekondu bölgeleri hali hazırda kentin en dışını oluşturan çemberlere, ağ üzerindeki yeni düğüm noktaları olarak, dizesel bir tarzda eklenmektedir. En azından 1990’lı yılların sonuna kadar böyleydi diyebiliriz. Bugünün dünyasında “çevre” son derece görelidir, zamana özgü bir terimdir bu haliyle. Çünkü; çayır, orman, ve dere kenarlarına bitişik dünün kent hududu bugün yoğun nüfuslu bir metropol merkezinin bir parçası haline geldi-geliyor.

Kent çevresindeki “bedelsiz” arazilerin, geri bırakılmış kapitalist ülke şehirciliğinin sihirli sırrı (kent yoksullarına sunulan planlanmış koca bir bağış) olduğu sıkça dile getirilir en temel barınma hakkı karşısında. Gelgelelim; bedeli peşin ödenmemiş gecekondu yok gibidir. Gecekonducular arazilerden yer kapabilmek için genellikle politikacılara, arazi çetecilerine ve polislere (zabitalara) hatırı sayılır rüşvet vermek zo-

runda kalmışlardır. Bu enformel “kira bedelleri”ni para ve oy karşılığı yıllarca vermek zorunda oldular. Ayrıca kent merkezinden uzakta, belediye hizmeti alamayan bir yerde bulunmanın cezası da cabasıdır. Gerçekten de toplam maliyeti hesaplandığında tapusuz bir yere yerleşmek arsa almaktan daha ucuz olmayabiliyor.

Gecekonduculuk; çoğu zaman devletin baskı aygıtına karşı verilen zaman süreli bir irade savaşına dönüşmüştür. Örneğin; gecekonducazın gece inşa edilip, ertesi gün polis ve zabıta tarafından yıkılması ve sizin oradaki yetkili idare pes edene kadar yeniden inşa etmeniz... Bugün biçimler değişse de hala bu böyledir. Ortalama son 18 yılda devlet kurumlarının “kentsel dönüşüm”, kimi çevrelerin “rantsal dönüşüm”, bizim ise “kentsel yıkım” olarak ifade ettiğimiz; kurgulanmış yeni ve modern kent diye yutturulmak istenen bir kavram girdi hayatımıza. Ki bu öyle literatüre girmiş, kavramsal olarak karşımızda duran bir şey olmayıp, öylece yaşamlarımızın ortasına fırlatılmış ne zaman patlayacağını bilmediğiniz bir bomba gibi durmaktadır. Bununla birlikte kimi kent hareketleri oluşmuş hatta meslek odaları nezaretinde bunun kavramsal çalışmaları yapılagelmiştir. Lakin devletin, polisi, belediyesi, mahkemeleri ve bakanlıklarıyla organize olarak gerçekleştirdiği bu kentsel yıkım hareketi, öyle meslek erbablara nezaretinde yürütülecek bir araştırma konusu olamaz, olmamalıdır da.

Ki; bu kentsel yıkım projeleri, kent yoksullarının yaşamlarında ciddi alt-üst oluşlara sebep olmakta, kentin demografik yapısı ile oynanmakta, yeni sürgün politikalarına dönüşüp, uydu kentler yaratıp kent insanını daha rahat gözetim altında tutma haline dönüşürken, burada yaşanan manevi yarımalmardan bahis açmıyoruz bile... bu haliyle, dar bir şehir plancılığı iflasi olmaktan çok öte bir durum olarak durmaktadır önümüzde. Çünkü; içinde yaşadığımız toplumsal sistemin dehaların topyekün bir toplum mühendisliğine giriştiği günümüz koşullarında kentsel yıkım planları da kuşkusuz bunun bir parçasıdır. Öyleyse biz dünyanın herhangi bir yerinde sınıflı toplum yapısı olduğu yerde durduğu sürece kentsel yıkım planlarını da, konut edinme hakkını da, gecekondu mahallelerinin savunulması mücadelesini de sınıflı toplum yapısının

ortadan kaldırılması mücadelesinden bağımsız ele alamayız.

Örneğin; çeşitli “Kent Hareketleri” “Dokunma” diyerek “müşterek”lere dikkat çeken ya da “Hak Mücadelesi” eksenli oluşmuş hareketlerin kimisi de sorunu mülkiyet eksenli kurgulayıp; yerleşimcilere ziyetlik güvencesi sağlamak için çeşitli mücadeleler yürütmektedir. Bunların hiçbirisi küçümsenecek hareketler değildir çünkü etrafında sayısı azımsanmayacak bir kitleyi toparlayabilen ve duyarlılıklarını harekete geçiren çeşitli çalışmalar yürütmektedirler. Lakin bu hareketlere sınıfsal bir öz katılmayınca ve karşıdan gelen yıkım saldırısının devlet çapında organize hali hesap edilmeyince güdük kalıyorlar. O halde; bu hareketlere sınıfsal öz katacaklarını ya da bu yönlü program geliştirecek ve kitlelere sunacak olan “yapı”ların öne çıkması gerekiyor.

Çünkü; sınıflı toplum yapısı orta yerde dururken, tapulandırma ve her çeşit yasal düzenleme, yoksullara tam mülkiyet hakkı kazandırmaya yönelik bir araç değildir sadece, aynı zamanda ve büyük ölçekte onları vergi tabanına gittikçe daha fazla dahil etmeye yarayan bir araç oluyor. Ve gecekondu bölgeleri nezdinde toplumsal ayrışmayı arttırdığı gibi kentte yoksul nüfusun büyük bir çoğunluğunu oluşturan kiracılara hiçbir faydası da dokunmuyor.

Aynı zamanda bu yasal düzenlemeler, “konut edinme mücadelesini” bireyselleştirecek ve tapulu ev sahiplerine diğer gecekondu sahiplerinin çıkarlarından farklı çıkarlar sunarak, mahalleler arasındaki dayanışmanın altını da oyar. Ki; gecekondu mücadelesinin, tek yanlı bir konut edinme mücadelesi olmadığını aynı zamanda bunun, ezenle-ezilen arasındaki savaşın konularından biri olduğunu tekrar hatırlatmakta fayda görüyorum.

Ve; bu konuda komünist parti’nin programında tanımladığı konut sorunu ve çözümünü meselesi, pratik mücadele alanında da yer kaplayan bir pratikle daha fazla sahip çıkması gereken bir konu olarak varlığını koruyor. Yaşam boşluk tanımıyor, bu mesele yoksul emekçi yığınların yaşamlarının orta yerinde duruyor ise buna çözüm üretmek, mücadele pratikleri geliştirmek ve bu alanı sınıf mücadelesinin diğer alanları ile birleştirmek sorunlarına kafa yormak meselesi de önümüzde bir görev olarak duruyor.

3. Havalimanı İşçileri Mistik Tülü Kaldırdı”

3. Havalimanı İşçileriyle Dayanışma Platformu tarafından hazırlanan “3. Havalimanı İşçileri Mistik Tülü Kaldırdı” adlı kitabın tanıtım ve imza günü etkinliği 29 Ağustos günü Kadıköy Yoğurtçu Parkı’nda gerçekleştirildi.

“3. Havalimanı İşçilerinin ‘Köle Değiliz!’ İsyanının 2. Yılında Kitap Tanıtım ve İmza Etkinliğinde Buluşuyoruz” şiarıyla gerçekleştirilen etkinlik öncesinde, İstanbul Emniyeti pandemiyi gerekçe göstererek “Kesinlikle yaptırılmayız” demişti. Platform üyeleri ise cevaben “Biz etkinlik saatinde Yoğurtçu Parkı’nda olacağız” diye yanıtlamıştı.

Emniyetin izin vermemesi gerekçesiyle parkta etkinlik için yer izni alınan, platform ve ses düzeni sağlayacak olan İstanbul Büyükşehir Belediyesi ise bu platform ve ses düzeni desteğini geri çekti.

Alana “3. Havalimanı İşçilerinin ‘Köle Değiliz’

isyanının 2’inci yılında kitap tanıtım ve imza günü etkinliğine hoş geldiniz” pankartı yerleştirilen etkinlik iş cinayetlerinde, emek, adalet ve demokrasi mücadelesinde yaşamı yitirenler için saygı duruşu ile başladı.

Etkinlikte 3. Havalimanı işçilerinin 14 Eylül 2018 tarihinde yaptıkları iş bırakma eylemine, havalimanı yapıyla ilgili ekolojik, ekonomik, siyasi yönlerine değinen ve tarihe bir not düşülmek üzere hazırlanan bir rapor olan “3. Havalimanı İşçileri Mistik Tülü Kaldırdı” adlı kitabın hazırlık süreci ve içeriğine değinildi; konuşmalar yapıldı, şiirler okundu, müzik dinletisi yapıldı.

Etkinlik “3. Havalimanı İşçileri Mistik Tülü Kaldırdı” adlı kitabın kalemlerinden ve platform bileşenlerinden temin edilecek okunması ve okutulması çağrısıyla bitirildi.

